

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny, założony w r. 1893 przez Józefa Rogosza.

REDAKTOR NACZELNY: Dr. ANTONI BEAUPRÉ.

Przedpłata
za „Głos Narodu“ wynosi
w Krakowie: miesięcznie
kor. 2.—. Za odosłanie
do mieszkania dopłaca się
40 hal. miesięcznie.

Adres Redakcji i Admi-
nistracji: róg ul. św. Krzy-
ża i Mikołajskiej l. 7.
Rękopisu Redakcja nie
zwraca.
Telefon Nr 190.

Przedpłata
na „Głos Narodu“ wyno-
si na prowincji: mie-
sięcznie kor. 2:70. W pań-
stwie niemieckim kwar-
talnie: 10 koron. W in-
nych państwach kwartal-
nie koron 12.—.

Numer pojedynczy w miej-
scu 10h., na prowincji 12h.
Każda zmiana adresu 40 h.
Numer niedzielny ilustro-
wany 14 hal.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje upoważniony przedsiębiorca tego działu p. Włodzimierz Strycharski w biurze inzeratowym „Głosu Narodu“, róg św. Krzyża i Mikołajskiej l. 7. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy za każdy następny raz 12 hal. — Nadesłane po 60 halerzy od wiersza za każdy raz. — Śluby, nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokółowski, pasaż Haasmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, (także w Hamburgu, Frankfurt nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu) M. Opelik, R. Mosse, N. Dukes, H. Schalek, w Paryżu C. Adam, rue de Varenne 38.

Nr. 127

Kraków, Środa dnia 10 Maja 1905 r.

Rok XIII.

OD ADMINISTRACJI.

**Ci z Szanownych Prenumerato-
rów, którzy przedpłaty za miesiąc
maj do 12-go nie nadesła, nastę-
pnego numeru już nie otrzymają.**

Zdrowie i patriotyzm.

Obrady Zjazdu balneologów polskich, który odbył się w Krakowie, powinny nie przebrzmieć bez echa wśród polskiego ogółu.

Poruszano tam sprawę bardzo ważną dla naszego narodowo-ekonomicznego rozwoju, — skutecznego popierania krajowych wód i uzdrowisk. Nie chodzi oczywiście o to, aby zmuszać chorych, dla których niezbędne są wody zagraniczne, aby mimo to odwiedzali zdrojowiska krajowe. Zresztą Karlsbadu np. nie mamy czem zastąpić, — ale poza tem, źródła mineralne galicyjskie posiadają moc leczniczą, często o wiele skuteczniejszą niżeli zagraniczne, a zwłaszcza niemieckie. Unikanie wód niemieckich jest nie tylko obowiązkiem narodowym, ale także koniecznością polityczną. Nasi kuracjusze muszą mieć przed oczami, że w obecnych stosunkach każdy Polak, udający się do wód, czy uzdrowisk niemieckich, naraża się najpierw na dotkliwie szkodliwy ze strony władz i publiczności niemieckiej, a powtóre grozi mu w każdej chwili arbitralne i gwałtowne wydalenie z granic państwa niemieckiego... Ludzie chorzy, którychby spotkała taka niespodzianka, mogą życiem przypłacić podobne wybryki hakatystyczne.

Należy więc przedewszystkiem jechać do wód krajowych — i tylko nieuchronna potrzeba może usprawiedliwić odwiedzanie wód niemieckich.

Jeżeli jednak publiczność polska ma nawet z pewnemi ofiarami popierać i odwiedzać wody i uzdrowiska krajowe — to czynniki kompetentne powinny jej to ułatwić, z całym wyłączeniem wszystkich sił swoich.

W Galicji jest prawie wszystko do zrobienia pod tym względem, a jednak nie widać żadnych starań dla poprawy stosunków. Wspomniwszy tylko o skandalicznych połączeniach komunikacyjnych naszych głównych zdrojowisk. Szczawnica leży zdaleka od kolei, Krynicy pozostawiono na boku od linii kolejowej, a Zakopane nie może się doczekać pośpiesznego pociągu, któryby nie stawał na rozlicznych przystankach, nie mających żadnego ruchu osobowego!

A higieniczne, sanitarne i policyjne urządzenia zdrojowisk krajowych, jakże wiele mają braków! Również nie pomyślano prawie nigdzie o zapewnieniu kuracjom i letnikom odpowiednich rozrywek, a wreszcie koszta pobytu nie wszędzie odpowiadają naszym warunkom ekonomicznym.

Wszystkie te niedostatki nie są jednak zasadnicze i mogą być łatwo usunięte przy dobrej woli władz krajowych i państwowych i wydawniejszej pomocy funduszy publicznych. U nas bowiem kapitały prywatne są tak słabe, a ludzi przedsiębiorczych mamy tak mało, że udział skarbu publicznego musi być daleko znaczniejszy niż gdzieindziej.

Najgłówniejszym jednak czynnikiem, który musi rozstrzygać o frekwencji zdrojowisk, jest ich skuteczność lecznicza. Nasze wody krajowe nie ustępują w tej mierze żadnym zagranicznym, jeżeli zatem uczucia patriotyczne nie mogą przytłumić względów zdrowotnych, to przecież przy wyborze zdrojowisk o równej sile leczniczej rozstrzygać powinny względy patriotyczne.

Wybór komisji parlamentarnej.

Wniosek o dyskusji politycznej. — Wybór komisji parlamentarnej. — Kolej z Tarnowa do Szczucina. — Postulaty pomniejsze.

Nasz korespondent wiedeński (*Mm.*) pisze:

Na sobotnim posiedzeniu Koła polskiego wybrano komisję parlamentarną.

Ostatni raz wybierano ją w dniu 31 stycznia r. b. Weszli wówczas ci sami, którzy już od dłuższego czasu należą do owej piątki. I tym razem w dn. 6 b. m. stało się podobnie. Wprawdzie poseł Merunowicz sprzeciwiał się podjęciu wyborów. Zaznaczył, że komisji parlamentarnej, którą się teraz wybierze, przypadną wielkie, odpowiedzialne zadania. Będzie ona musiała przeprowadzić ważne, doniosłe sprawy krajowe. Należy zatem wybór odroczyć i przeprowadzić nasamprzód dyskusję polityczną i dyskusję budżetową.

Poseł Merunowicz przemawiał z upoważnienia dosyć licznej grupy posłów. Mimo to wnioskowi jego nie przyjęto. Upadł bardzo nieznaczna ilością głosów. Uchwalono zaraz wybrać komisję.

Głosujących było 34 posłów, czyli — nawiasem mówiąc — niemal trzydziestu posłów nie troszczy się wcale o sprawy publiczne i to w czasie, gdy istotnie gra się toczy o ważne interesy zarówno gospodarczej, jak i politycznej natury. Wybrano dotychczasowych członków komisji: ks. prałata Pastora, Pawła Stwiertnią, Władysława Czajkowskiego, dra Michała Bobrzyńskiego i Antoniego hr. Wodzieckiego.

Przyszła następnie na stół kwestja budowy drogi żelaznej z Tarnowa do Szczucina. Referentem tej sprawy w komisji kolejowej jest — jak twierdził mylnie poseł Struszkiewicz — poseł dr Pattai. Ten poseł, utrzymywał p. hofrat, ani myśli kończyć referatu. Prosił tedy, by komisja parlamentarna zajęła się tą sprawą. Tymczasem pokazało się na podstawie wyjaśnienia posła Stwiertni, że referentem owej sprawy jest poseł Kaftan i że ma referat już gotowy. Gdyby pan hofrat, który jest także członkiem komisji kolejowej, dokładniej się troszczył o sprawy tego ciała, byłby znalazł autentycznie stan owej sprawy.

Poseł Moysa wniósł petycję gajowych domen rządowych o polepszenie bytu. Upoważniono go o wniesienie tej petycji w Izbie poselskiej.

Poseł Fijak poprosił o pozwolenie wniesienia interpelacji w sprawie wydalenia robotników górniczych z Galicji od niedawna pracujących w Prusiech.

Poseł Wielowiejski popiera ten wniosek. Prezes Wojciech Dzieduszycki oświadcza, że się uda w tej sprawie nasamprzód do ministerjum spraw zagranicznych. Dopiero na podstawie otrzymanych informacji komisja parlamentarna zastanowi się, czy należy wystosować interpelację.

Poseł Potoczek zażądał zwołania sejmiku krajowego, by wybrać komisję dla ustawy o włościach rentowych. Prezes Koła wyjaśnia, że nasamprzód Rada Państwa musi uchwalić ustawy dodatkowe tj. ułatwienia podatkowe i należytościowe. Sejm teraz nie może nic zrobić. Minister dr Piętaś objaśnia, że rzeczony ustawy wejdą w przyszłym tygodniu do Izby. Do tej pory nikt w kraju zwołania Sejmu nie żądał.

Pos. Potoczek żali się na niewykonywanie ustawy należytościowej, która ma przynosić ulgę włościom. Ks. Pastor potwierdza, że władze skarbowe ignorują ustawę, skutkiem czego ulgi istnieją tylko na papierze. Żąda, by władza wydała urzędnikom ostre zlecenie szanowania ustawy.

Ks. Włazowski przypomina o przymusowej asekuracji od ognia. Po dyskusji uchwalono

wnieść interpelację, kiedy rząd wnieśli odpowiednie przedłożenia.

KORESPONDENCJE.

Warszawa 8 maja.

Nowiny dnia. — Echa zaburzeń łódzkich. — Heca niemiecka w Łodzi. — Totalizator. — O dziennikarstwie warszawskim. — 8 maja na Woli.

W ubiegłą sobotę wypadła galówka, imieniem cesarzowej. Już na kilka dni przed tem rozeszła się pogłoska, że ludność Warszawy nie pozwoli na udekorowanie domów chorągiewami i na wieczorną iluminację. W rzeczywistości na niektórych ulicach jak na Lesznie, Elektoralnej i Chłodnej wyrostki rzemieślnicze zdzierali trójkolorowe chorągwie z domów, ale rychło wojsko przeszkodziło temu. Wieczorem zapowiedziane tłuczenie lampek iluminacyjnych nie udało się. Na wczoraj zapowiedziany był wiec rzemieślniczo-patriotyczny w Oltarzewie pod Warszawą, ale że u nas wszystko robi się głośno, więc też policja dowiedziawszy się o tem, zabroniła wiecu.

To są wydarzenia ostatnich dni, które dowodzą, że ruch rewolucjonistyczny na razie u nas ucichł i że komitety partji przewrotowych dążą do rewolucji dopiero po uświadomieniu. Tymczasem z Łodzi nadchodzą straszne wiadomości. Krwawe morderstwa, podobne do tych, które rozbestwione żoldactwo dokonywało w Warszawie, są tam na porządku dziennym. Łódzkie partje rewolucyjne postanowiły dzień dzisiejszy naznaczyć na odwet. Dzisiaj cała Łódź ma stać uzbrojona w rewolwery przeciwko żołnierzom-mordercom i policji. Do tej pory jeszcze szczegółów niema. Nie mniej ciekawym objawem jest zachowywanie się łódzkich Niemców. Według ogólnie krążącej po Łodzi wersji, dają oni do tego, by padł chociaż jeden Niemiec na ulicy. — Wtedy wszyscy Niemcy łódzcy mają zwrócić się do Prus z prośbą o interwencję i o zabezpieczenie ich życia i mienia. Rosja na akt taki jest przygotowana na niemię ostrą odpowiedź. Według bowiem osób bardzo dobrze poinformowanych krok taki ze strony Niemców wywoła ogłoszenie gotowego już reskryptu cesarskiego, zmuszającego wszystkich obco poddanych, zarobkujących w granicach całej Rosji, do natychmiastowego opuszczenia państwa. Krok taki Rosji ze względu na znaczną ilość zarobkujących świetnie w Łodzi Niemców, niewątpliwie powstrzyma ich od urządzenia podobnej hecy. Niemię jednak czynownictwo rosyjskie dąży również do wywołania tam zaburzeń.

Na Rynku Głównym w Łodzi, gdzie odbywa się targ, już dwukrotnie zdemaskowano dwóch szpicłów policyjnych, ucharakteryzowanych na Niemców, którzy chcieli wywołać zaburzenia. Ci nasłani przez policję prowokatorowie głośno po niemiecku zaczęli wymyślać na Polaków i na Łódź. Na szczęście rychło poznano się na farbowanych lisach. Podczas natychmiastowej egzekucji podpadały im przyprawione brody, co niewątpliwie wpłynęło na s'ż otrzymywanych od publiczności razów. Takie niefortunne inscenizowanie hecy przez policję łódzką, wywołało niezadowolnienie w sferach rządowych i właśnie tym faktom przypisać należy dymisję policmajstra łódzkiego Chrzanowskiego.

W Warszawie, mimo zapowiedzi i licznych pogłosek, jakoby na pierwszych wyścigach miała być rzucona bomba, pogróżki te się nie sprawdziły. Wyścigi się spokojnie odbyły, chociaż przy mniejszym współudziale publiczności, niż w roku zeszłym. Niewątpliwie dowodem ciężkiego materialnego położenia Warszawy są obroty tegoroczne totalizatora, które w pierwszym dniu wyścigów wynosiły zaledwie 23.000 rubli, gdy przeszłego roku o tej porze suma obrotów dosięgała 80.000 rubli. Gdy mowa o wyścigach to trzeba nie zapominać o nadzwyczaj charak-

terystycznym fakcie, rzucającym niewątpliwie jaskrawe światło na pewien odłam prasy warszawskiej: *Goniec warszawski*, który niedawno przeszedł na własność ordynata Zamoyskiego, zamieścił artykuł bardzo ostry i bardzo przesadny przeciwko wyścigom, ponieważ hr. Zamoyski jest wiceprezesem Towarzystwa wyścigowego, artykuł ten dotknął go osobiście i zażądał odwołania, które też nastąpiło w formie nowego artykułu... Tak konsekwentnie postępuje u nas dziennikarstwo. Dawniej gdy cenzura warszawska terroryzowała prasę — wszystkie wady dziennikarstwa warszawskiego składały się na cenzurę. Niema dobrych artykułów — to cenzura jest przyczyną. Niema informacji prędkich i ścisłych w dziennikach — również tego przyczyną miała być cenzura. Obecnie, gdy publiczność oczekuje artykułów i informacji, bo cenzura nie robi już przeszkód i wolno pisać co się komu podoba, prasa warszawska z bardzo małymi wyjątkami milczy. Pokazało się, że nie mamy dziennikarzy, lub też ludzie, którzy uchodzili za wybitnych dziennikarzy zagranicą, po kilku latach beczynnie spędzonych w Warszawie, stracili nerw dziennikarski i piszą obecnie prawdziwe elaboraty grafomanów, bez zrozumienia ducha publiczności. Jako klasyczny w tym względzie przykład służyć może artykuł Rabskiego w *Kurjerze warszawskim* o Szkole, w którym autor, udrapowawszy się w tożę ojca ojczyzny, ubolewa nad zamknięciem szkół — gdy tymczasem ogólne panuje teraz przekonanie, że dłużej społeczeństwo polskie nie może korzystać z takich szkół, jaką jest szkoła rosyjska w Królestwie. Nic też dziwnego, że artykuł ten wywołał oburzenie w szerokich sferach Królestwa i był przyczyną licznych protestów w prasie.

W ostatniej chwili dowiaduję się, że dzisiaj na Woli o mało nie przyszło do rozlewu krwi. Dzień 8 maja, to dzień patrona w kościele wolskim. Na ten dzień właśnie chciano urządzić demonstrację, zmierzającą do odebrania obrazu Matki Boskiej, znajdującego się w przerobionej z kościoła cerkwi. Obraz ten, przed którym w czasie elekcji królów na Woli prymas odprawił nabożeństwo, jest jedną z wielu skradzionych przez Moskali pamiątek narodowych. Demonstracja ta się nie udała. Policja, dowiedziawszy o zamiarze odebrania obrazu, obsadziła silnie wojskiem cerkiew.

Delta.

Łomża 3 maja.

3 Maja w Łomży.

Powszechny strejk, zorganizowany przez socjal demokrację i «Bund» żydowski nie ominął i naszego miasta. Przybyli agitatorowie poruszyli miejscowych rzemieślników i okolicznych włościan, wzywając ich pod czerwony sztandar

w imię hasel narodowych. Główny organizator, na uwagi swych zwolenników miejscowych, iż w Łomży strejk jest niemożliwy, poufnie zakomunikował, «czy będzie strejk, czy nie będzie, a awantura być musi». Użyto tak dobrze znanych w Warszawie argumentów: hasel narodowych, a dla opornych — gróźb noża i rewolwery i — dopięto celu. Obalamucono i sterroryzowano. Od rana wszystkie sklepy były pozamykane, do pracy nikt nie poszedł. Około południa przeciągnęła przez miasto procesja z czerwonym sztandarem. Policja była zaskoczona i nie stawiała przeszkód. Policmajstrowi Frankensztejnowi, gdy nie chciał zdjąć czapki przed sztandarem, zrzuciono ją z głowy i obito go po twarzy.

Gubernator, baron Korf, przywitał procesję obnażeniem głowy. Po przejściu przez miasto manifestanci rozeszli się spokojnie. Starę z wojskiem i policją nie było, a więc obeszło się i bez ofiar.

Wieczorem tegoż dnia wyruszał z Łomży oddział wojska, złożony przeważnie z rezerwistów, na Daleki Wschód. Na Zambrowskiej szosie, tuż za miastem, zostali oni zarzuceni proklamacjami przez 4-ech młodych ludzi. Za nimi pognął oficer Rychter, (ewangelik, uważający się dawniej za Polaka, dziś za Moskala) i przy pomocy żołnierzy aresztował rozrzucających proklamację. Aresztowani (3-ej Polacy i 1 żyd) zostali odstawieni do miejscowego więzienia.

Wiadomość o aresztowaniu rozeszła się z szybkością błyskawicy po mieście. Chciano odbić jeńców, lecz bezskutecznie. Aresztowani zostali odstawieni do więzienia, przyczem aresztowany żyd żegnał tłum po rosyjsku «Proszczajcie bratcy» (Zegnajcie bracia). Tłum powybił okna w więzieniu. Aresztowano prócz tego 2 uczniów gimnazjalnych.

Dalszy ciąg wydarzeń w Łomży wypadł po nad program socjalistów, a nawet wbrew ich chęci. Manifestacje rozszerzyły się żywiło na podkładzie narodowo-patriotycznym.

W nocy z 2 na 3 Maja wzniesiono 3 krzyże na miejscach, gdzie byli tracienni na szubienicach powstańcy 63 roku. Na krzyżach były poprzybijane blachy z napisem: «Poległym braciom — bracia». Krzyże były ubrane kwiatami.

3 maja rozpoczął się uroczystym nabożeństwem w kościele farnym. Kościół był przepelniony inteligencją, mieszczaństwem i włościanami. Po nabożeństwie część modlących udała się na Nowy Rynek (główna ulica w mieście) i odśpiewała: «Boże coś Polskę» i «Z dymem pożarów».

Nastrój niezwykle uroczysty i poważny, masa kobiet odświętnie ubranych. Powaga i spo-

kój oddziaływały nawet na patrole dragonów, które tylko najeżdżały na tłumy, lecz nie dopuszczały się żadnych wybryków. Ofiar nie było. Po południu, na majowym nabożeństwie zebrał się powtórnie tłum modlących się. Po nabożeństwie wszyscy udali się z kościoła za miasto na tak zwaną łączkę, miejsce kaźni w 63 r., gdzie stał jeden z wystawionych w nocy krzyży, lecz już z oddartym napisem. Wojsko drogę zamknęło, wtedy pochód udał się na cmentarz, gdzie na cześć umarłych odśpiewano pieśni patriotyczne i wypowiedziano mowy. Wojsko otoczyło cmentarz. Po skończonym obchodzie kobiety wypuszczono, mężczyzn zaś aresztowano, lecz i tych po spisaniu nazwisk, puszczono.

Mieliśmy zatem dwa święta: robotnicze w mieście, gdzie niema ani jednej fabryki, ani jednego robotnika fabrycznego i święto narodowe. Od porównań i komentarzy wstrzymuję się, powiem tylko, iż 1 maja napełniał trwogą mieszkańców, a w bezrobociu odgrywał większą rolę strach niż uczucie, 3 maja wywoływał niemiernie podniosły nastrój..

Przed kilku dniami w Szemezynie łomżyńskiej gub. kozacy wymordowali w celu grabieży całą rodzinę żydowską. Miejscowe władze rozpuściły pogłoskę, iż tego czynu dopuścili się Polacy. Pozostawione jednak ślady, jakoto: rany zadane szablami, guziki i wydeptana droga do koszar, wskazały, gdzie należy szukać istotnych sprawców. Na miejsce wypadku zjechał prokurator sądu okręgowego i prowadził śledztwo, lecz ślady do jego przybycia (w kilka dni po spełnionej zbrodni) zostały zatarte.

Kalisz 2 maja.

Napad Moskali na kościół.

Dzień 1-go maja zapisał się w kronikach cichego Kalisza potworną zbrodnią i profanacją naszych świątyń.

Jako w dniu św. Wojciecha, z Kalisza wyruszyła na Zawodzie, gdzie znajduje się starożytny drewniany kościółek pod wezwaniem św. Wojciecha, uroczysta procesja, jak to zresztą odbywa się kilka razy do roku, z powodu różnych uroczystości kościelnych. Procesji towarzyszyli w znacznej liczbie policjanci i żandarmi, którzy brutalnym i prowokacyjnym zachowaniem się, pragnęli wywołać widocznie jakieś zajście. Procesja doszła jednak szczęśliwie na Zawodzie, gdzie w kościółku rozpoczęło się uroczyste nabożeństwo, którego tłum słuchał w skupieniu, otaczając zwartą masą maleńki kościółek, zdolny pomieścić nieznacznie tylko część wiernych.

Podczas nabożeństwa żandarmi i policjanci nie przestawali zachowywać się prowokacyjnie, bijąc i popychając tłum, otaczający świątynię

WINA I POKUTA

3

(Ciąg dalszy).

Młody człowiek bał się coś o długach honorowych, które musiał płacić, o przegranych zakładach. Na zapytanie, czy podpisał na podrabiał, czy też kto inny, chorąży zawahał się chwilę i nakoniec wymienił stryjowi nazwisko współwinowajcy. Wymienienie nazwiska brata mego było, podług mnie, podłością i okrucieństwem; sam bowiem p. Henryk go namówił i co najmniej nie powinien był składać winy na niego. Posłano po Józefa. W godzinę przyszedł do gabinetu, w którym czekaliśmy nań w milczeniu. Nie drżał, ale był tak blady jak jego pan; wydawał się jednak więcej zdeterminowany. P. Hugh zaczął od wyrzutów, a potem zapytał Józefa, czy przyznaje się do winy. «Tak — rzekł mój brat, rzucając spojrzenie, pełne pogardy, na chorążego — nie mam potrzeby zaprzeczać, kiedy pan mój mnie zdradził, ale niech wie, że kiedyś porachujemy się z sobą». «Nie będę ściagał mego synowca — mówił p. Hugh — a więc i ciebie ściagać nie będę; ale widzę, żeś był złym doradcą dla tego młodzieńca, nie spodziewaj się zatem żadnego świadectwa odemnie. Szanuję brata twego, Sampsona i pozostawiam go u siebie mimo to, ty zaś nie pokazuj mi się na oczy. Jesteś wolny, pamiętaj tylko na przyszłość nie robić użytku z cudzych podpisów, bo na drugi raz możebyś się nie wydobyl tak łatwo». Józef wziął kapelusze i wolnym krokiem postąpił ku drzwiom. «Panowie — zawolałem — zlitujcie się nad nim, wszak to dziecko prawie, a to, co zrobił, było tylko dowodem przywiązania do swego pana». P. Hugh kiwnął głową i rzekł surowo: «Nie znam litości, gdyby nie on i pan jego nie byłby fałszerzem». Józef nic nie odrzekł, ale, gdy trzymał już za klamkę, zwrócił swe spojrzenie na Henryka Dunbar. «Czy pan nie nie masz do powiedzenia na moją obronę? — spytał spokojnie — przywiązałem się do pana,

nie chciałbym rozstać się z panem, unosząc złe wspomnienie. Czyż ani słówka na moją obronę? — P. Henryk milczał; siedział z głową spuszczoną na pierś, jakby nie śmiał podnieść oczu na stryjaka. «Nie, ani słowa dla ciebie — rzekł p. Hugh również surowo jak przed chwilą, nie tu niema do powiedzenia, idź i bądź kontent, że ci uszło na sucho», Józef cały zaczerwieniony i z oczami rozognionymi obrócił się do bankiera. «Niech myśli, że mu to ujdzie — mówiąc to, wskazał palcem na p. Henryka Dunbar. — Niech myśli, że mu to ujdzie, jeżeli za pierwszym spotkaniem nie zapłaci mi za wszystko» i wyszedł pierwsi, nim zdołano mu coś odpowiedzieć. Teraz p. Hugh zwrócił się do synowca. «Co do ciebie, dziecisku, popsuty dostatkim, nie umiałeś cenić tego, czem cię obdarzyła Opatrzność; rozpoczęłaś życie na wierzchołku drzewa społecznego, a spodobało ci się zejść do stóp jego; masz więc znów zacząć się drapać od najniższego szczebla. Pozbądź się twego stopnia; pojedziesz do Indji pierwszym statkiem, wypływającym z Southampton. Dziś mamy 23 sierpnia, a czytam w *Gazecie Żeglarskiej*, że statek «Orenoko» odplywa 10 września, masz więc przeszło dwa tygodnie czasu na przygotowanie się do odjazdu». Chorąży podskoczył na krześle z zdziwienia.

«Jak to, sprzedać mój stopień i jechać do Indji? Żartujesz, mój stryju, z pewnością żartujesz. Ojciec, ty mnie nie zmusisz do tego». — Percival Dunbar od chwili wejścia syna do gabinetu ani razu nie spojrzął na niego; cały ten czas siedział sparty na fotelu, z głową ukrytą w rękę. Nie rzekł słowa i teraz na odezwę syna. «Mam zupełnie pełnomocnictwo od twego ojca w tej sprawie» — mówił p. Hugh Dunbar. — «Henryku, ja się już nie ożenię, jesteś moim jedynym synowcem i prawym spadkobiercą; ale nie zostawię majątku człowiekowi nieuczciwemu albo bez honoru. Od ciebie teraz zależy okazać, żeś wart tego spadku. Zaczynaj żyć na nowo. Do tej chwili grałeś rolę panicza, a twoje arystokratyczne towarzystwo doprowadziło cię do u-

padku. Pożegnaj przeszłość, Henryku. Masz wóz i przewóz — wybieraj. Sprzedaj stopień, pojedziesz do Indji, wejdiesz w charakterze zwyczajnego komisarza do filji naszego domu w Kalkucie, albo kwituj na zawsze za majątku po ojcu i po matce». — Henryk milczał przez chwilę, nareszcie odpowiedział ze złością: «Pojadę! jestem przekonany, że za ostro obchodzicie się ze mną, lecz pojedę».

— I pojechał? — spytał p. Balderby.

— Pojechał panie — mówił dalej stary komisarz, choć opowiadanie tej historii widocznie dużo go kosztowało — pojechał... sprzedał rangę i opuścił Anglię na statku Orenoko; z nikim się jednak nie pożegnał, a nawet jestem przekonany, że do tej chwili nie przebaczył ojcu i wujowi. W Kalkucie, jak panu już wiadomo, pełnił obowiązki komisarza i stopniowo doszedł do dyrektorstwa filji indyjskiej. W 1831 ożenił się; z małżeństwa tego pozostała mu tylko jedna córka, która od dzieciństwa, bo od drugiego roku życia chowa się przy dziadku, panu Percival.

— Widziałem — mówił p. Balderby — pannę Laurę Dunbar u jej dziadka na wsi; ładna panienka, a dziadek ubóstwia ją. Lecz wracając do naszego interesu, to ty, Sampsonie, jesteś jedyną osobą w naszym banku, która zna p. Henryka Dunbar, naszego dzisiejszego naczelnika? — Rzeczywiście, jedyna!

— Dobrze, za tydzień niespełna ma on przybyć do Southampton; trzeba, żeby tam ktoś czekał na jego przybycie. Po tak długiej nieobecności w kraju będzie zupełnie obcym w Anglii i rad będzie, mając kogoś, kto się zajmie wszystkimi nieodłącznymi od każdej wielkiej podróży kłopotami, i wyłącznie nim się zaopiekuje. Ci Anglicy indyjscy są zwykle ociężały, to wiadomo — a znużenie podróżą wpłynie na powiększenie tej ociężałości. Ponieważ go znasz, Sampsonie, a jesteś doskonałym człowiekiem w takich razach, chciałbym, żebyś pojechał naprzeciw niego. Czy masz co przeciwko temu? (C. d. n.)

i śpiewający pieśni nabożne. Wreszcie uderzony przez jednego z policjantów jakiś wyrostek rzucał w niego kamieniem, nawiasem powiedział, że nie wyrządzą mu żadnej szkody. To oburzyło policyjnych i żandarmskich dygnitarzy do tego stopnia, że postanowili zemścić się na uczestnikach procesji i wezwali pomocy dragonów. Zanim jednak dragoni przybyli na Zawodzie, nabożeństwo już się skończyło i prawie wszyscy, uczestniczący w procesji, powrócili do Kalisza. Tylko nieznaczna liczba pobożnych, przeważnie kobiety, pozostała w kościółku, oczekując na nieszpory.

W kościele rozbrzmiewała właśnie pieśń „Pod Twoją obronę”, gdy nadjechali dragoni. Tłum rozszedł się już zupełnie. Powodu do użycia broni nie było wprost żadnego. Lecz rozbewstwie i zapewne pijane żołdactwo musiało dać upust swym dzikim instyktom. Więc uszykowawszy się przed kościółkiem dali salwę w kierunku wielkiego ołtarza... Śpiewana pieśń zamieniła się w okrzyk przerażenia i bólu.

Kłęcząca przed samym ołtarzem młoda dziewczyna Józefa Hadryś, padła trupem na miejscu, przeszyta kulą moskiewską, a krew zalała stopnie ołtarza. Prócz tego kilkanaście osób zostało ranionych.

Ale nie dość było tego morderstwa popełnionego przez zdziczałych żołdaków nad modlącymi się w kościele kobietami. Po Kaliszu, gdzie spokój nigdzie nie został zakłócony, zaczęły rozbijać się pastrole dragonie, napadając i bijąc przechodniów. Wieczorem zaś patrol wojskowy począł strzelać na placu św. Józefa, obsypując kulami kościół kolegiacki w którym schronił się tłum ludzi i śpiewał pieśni nabożne. Kilka kul wpadło przez okna do wnętrza świątyni i uszkodziło ołtarz. Taksamo została uszkodzona przez kule i figura kamienna, znajdująca się przy kościele. Ze strzelanie do naszej świątyni nie było dziełem przypadku, świadczy fakt iż znajdujące się tuż obok kościoła św. Józefa, z jednej strony gmach rządu gubernjalnego, a z drugiej cerkiew, wcale nie ucierpiały od wystrzałów i tylko w murach kolegiaty widnieją obecnie ślady od kul jako świadectwo moskiewskiego barbarzyństwa.

Zjazd polsko-rosyjski.

Uzupełniając naszą korespondencję o zjeździe polsko-rosyjskim w Moskwie, przytaczamy treść niektórych przemówień według sprawozdania zamieszczonego w petersburskiej *Rusi*.

Ł. Pantielejew w swem przemówieniu zaznaczył, że Polacy nie mogą pogodzić się z konstytucją centralistyczną i że jest konieczną autonomja Polski. Konieczną jest bezpośrednia umowa pomiędzy dwoma narodami i konieczne jest przywrócenie sejmu i sankcjonowanie przyszłych stosunków federacyjnych przez instytucje przedstawicielskie obydwóch stron.

W. Golcew, odpowiadając tym, którzy uważają zbyt rzucający się w oczy program za niepraktyczny zawołał: „Wiara i entuzjazm zdołają każdą Bastylję! Nie, tylko wyraźny program może ochronić od stracenia właściwej drogi i wpadnięcia w oportunizm. W żądaniach polskich mogło nas zastanowić dążenie do rozzerwania całości państwa — separatyzm. Te obawy zostały rozproszone. I dlatego też żądania polskie powinny być włączone do programu rosyjskiej partji konstytucyjnej.

Jeden z organizatorów zjazdu, adwokat Lednicki w przemówieniu swem zaznaczył, że sprawa polska, jest sprawą międzynarodową. Autonomia Polski nie osłabi, lecz wzmocni Rosję, wytworzywszy oddanych państwu obywateli, których żądania narodowe zostały zaspokojone. System rusyfikacyjny jest bezcelowy. Naród nietylko nie zatraci swej fizjonomji, lecz, jak n. p. na Śląsku, odradza się pod wpływem antypolskich prądów niemieckich. Zakres kompetencji sejmu — zdaniem p. Lednickiego — powinien obejmować: miejscowe prawodawstwo, szkoła od niższej do wyższej, sąd, podatki, gospodarstwa miejscowe i t. d.

P. L. Mandelsztam wykazywał, że autonomia Polski będzie wygodną dla Rosji, ponieważ w razie, gdyby takiej autonomji nie było, w przyszłym rosyjskim parlamencie polska partja narodowa będzie odgrywać taką samą rolę, jak Irlandczycy w parlamencie angielskim. Będzie ona panem położenia, podtrzymując tę partję, która będzie iść najdalej na drodze ustępstw dla Polski, i takim poparciem może niekiedy podtrzymywać w rosyjskim parlamencie panowanie żywiołów reakcyjnych.

Tak samo gorąco przemawiał za autonomją Polski P. M. hr. Tolstoj, a ks. S. P. Trubeckij, odpowiadając na zarzuty Sieroszewskiego, który zaprotestował przeciw ujawnionej w niektórych przemówieniach tendencji do zwięzania zakresu polskiej autonomji — zapewnił, że autonomia

Królestwa Polskiego zasadniczych przeciwników niema, ponieważ „wolna Polska — to realny interes wolnej Rosji”.

Takich przeciwników nie było przynajmniej na zjeździe, bo jak zaznacza sprawozdanie *Rusi*, znana już czytelnikom rezolucja (domagająca się autonomji z oddzielnym sejmem) pomimo różnicy zdań w czasie obrad została uchwalona wszystkimi głosami przeciw jednemu.

Z przemówień polskich należy tu przytoczyć za *Rusią* następujący wyjątek z mowy Sieroszewskiego:

„My nie pragniemy walki z narodem rosyjskim i zgromadzeniem przedstawicieli, lecz będziemy walczyć, jeśli po stronie naszych żądań będzie mniejszość. Sprawa polska — to sprawa waszej wolności, bo w razie niespełnienia naszych żądań wypadnie wam walczyć z Polską reakcyjnymi środkami, a wszedłszy na drogę reakcji, utracicie tylko co uzyskaną wolność”.

Sprawozdanie *Rus* kończy słowami:

„Nastąpiły mowy pożegnalne, w których odzywały się braterstwo i nadzieje. Zwłaszcza dużo cierpienia, miłości i nadziei dźwięczało w słowach Sieroszewskiego... Przypomniał on, jak przed 27 laty znalazł się po raz pierwszy w Moskwie... w aresztanckim ubraniu... w kajdanach...”

„I oto teraz, kiedy nastanie świt, kiedy spadnie to brzemie ciężące nad całem państwem ucisku, wolny naród rosyjski pójdzie ku szczęściu, ku sławie, otwierając drogę do szczęścia i sławy bratniemu narodowi polskiemu.”

ZE ŚWIATA.

Rocznica Cervantesa. Z powodu trzechsetletniej rocznicy pierwszego wydania „Don Kichota”, nieśmiertelnego arcydzieła Cervantesa, rozpoczęły się w niedzielę w Madrycie trzydniowe uroczystości na cześć wielkiego pisarza. Odbyła się mianowicie na Cartellanie, Corso madryckiem, wielka walka kwiatowa z pochodem wozów alegorycznych, oraz z ukwiecionymi powozami. Większe miasta hiszpańskie, jak Barcelona, Walencja, Sewilla, Granada, Bilbao i inne wzięły udział w pochodzie, przysyławszy własne wozy. Na trybunach, ustawionych wzdłuż ulic, któremi kroczył pochód, zajął miejsce król z dworem, ministrowie, przedstawiciele mocarstw zagranicznych, tłumy publiczności, oraz członkowie sądu konkursowego, na nagrody bowiem za najpiękniejsze wozy wyznaczono 50.000 pesetów. Wieczorem odbył się wielki capstrzyk i korowód z pochodniami.

Dzień drugi miał charakter uroczystości naukowej, odbyły się bowiem posiedzenia Akademji pod przewodnictwem króla, przyczem odczytano napisaną przez zmarłego niedawno poetę i meża stanu Juana Valerę, mowę o Cervantesie. Następnie król ogłosił dekret o rozpoczęciu składek na pomnik Cervantesa w Madrycie. W konkursie na ten pomnik mogą brać udział tylko hiszpańscy i południowo-amerykańscy rzeźbiarze, w sądzie konkursowym jednak przyjmą udział też rzeźbiarze innej narodowości. W końcu Akademja rozdała bezpłatnie 100.000 egzemplarzy „ostatecznego” wydania „Don Kichota”, opracowanego na podstawie wszelkich możliwych źródeł. Dzień ten zakończył wielki koncert chóru 2000 śpiewaków w cyrku na Plaza de Toros. Na ów koncert rozdano 12.000 biletów wejścia.

Trzeciego wreszcie dnia nastąpiło ukoronowanie istniejącego już w Madrycie pomnika Cervantesa w obecności króla rządu, izb, Akademji, oraz przedstawicieli władz. Hymn *Gloria a Cervantes* śpiewany był przez 2000 głosów. Wieczorem odbyło się przedstawienie galowe w teatrze królewskim, złożone ze scen z „Don Kichota”. Minister spraw zagranicznych zawiadomił ciało dyplomatyczne, że rząd hiszpański pragnąłby, aby obce narody przysłały deputację na te uroczystości.

Kongres Roentgenowski. W ubiegłą niedzielę otwarty został przy nader licznych udziałach publiczności pierwszy kongres, poświęcony wyłącznie badaniom nad promieniami X Roentgena. Sam wynalazca nie przybył, co mu poczytano za dowód bardzo taktownej skromności, nie chciał bowiem być przedmiotem owacji. Nie przybył również znakomity uczyony, który miał przewodniczyć zebraniu, prof. Bergmann. Natomiast wszystkie ciała naukowe nadesłały swoich reprezentantów, licznie także stawiły się kobiety-lekarki. Uniwersytet wrocławski reprezentuje głośny lekarz polski, prof. dr Mikulicz-Radecki. Z Amsterdamu przybył prof. Wertheim-Salmonsohn, z Filadelfji prof. Leonard. Po otwarciu posiedzenia przez ministra spraw wewnętrznych Bethmanna Hollwega, zajął obrady dłuższą przemową prof. Eberlein,

który skreślił historję powstania teorii roentgenowskiej. Uzupełnieniem tej mowy były rzucające na ekran przez dra Immelmanna obrazy. — Z kongresem połączono bardzo obfitą wystawę, która w sposób pogładowy wyjaśnia znaczenie promieni X przy badaniach wszelkich chorób. Nawet mumje egipskie poddane zostały badaniom za pomocą promieni roentgenowskich. — Dział specjalny wystawy stanowi urządzenie wzorowego laboratorium lekarskiego. Posiedzenia trwać będą do piątku, program zaś wykładów referatów i odczytów tak jest bogaty, że prawdopodobnie nie wszystko mogło być odczytane i przedyskutowane.

Nieprzyjemne odkrycie. W okolicach Londynu samochód, pędzący całą siłą motoru, przejechał na śmierć dziecko i uciekł, zanim zdolano dowiedzieć się, do kogo należy. Oburzona wypadkiem tym prasa londyńska, podniosła krzyk wielki, a dziennik *Daily Mail* ogłosił, że zapłaci 100 funtów szterlingów temu, kto wykryje właściciela rzezonego samochodu. Ma się rozumieć, że znaczna nagroda zachęciła wielu londynczyków do poszukiwań, i oto okazało się, że samochód ów należy do brata wydawcy i redaktora dziennika *Daily Mail*, sir Hammswortha. Co prawda, Hammsworth nie brał udziału w wycieczce fatalnej, w każdym jednak razie pochoćność *Daily Mail'a* wywołała wielką wesołość w Londynie.

Skutki żartu. — Trybunał najwyższy w Wiedniu rozstrzygnął w tych dniach niezwykle sprawę: Przed kilku miesiącami w m. Karlicach dwóch mieszkańców tamtejszych postanowiło zażartować z przyjaciela swojego, kupca Wilhelma A. Oświadczyli mu tedy przy piwie w restauracji, że jest zdradzony przez żonę, która obu ich obdarza swoimi względami. Biedny kupiec tak wzięły zwierzenie powyższe do serca, że wróciwszy do domu, popełnił samobójstwo przez powieszenie. Dowiedziawszy się o przyczynie śmierci małżonka, wdowa wytoczyła obu oszczercom proces, żądając od nich wypłacania sobie dożywotniej pensji miesięcznej w wysokości zarobku męża. Sąd w Karlicach odrzucił to żądanie. Inaczej jednak zapatrywał się na sprawę sąd okręgowy w Leibnitzu, uznał bowiem pretensję wdowy za słuszną, gdy zaś oskarżeni apelowali do trybunału najwyższego w Wiedniu, ten potwierdził wyrok sądu okręgowego, opierając decyzję swoją na tem, że obwinieni byli bezpośrednią przyczyną samobójstwa kupca, powinni przeto ponieść skutki swojej lekkomyślności.

Korso w Praterze. (Tel.) W poniedziałek po południu odbyło się w praterze korso majowe, w którym wzięło udział około 2000 powozów. — Około godz. 5 tej zjawił się powóz cesarski. Cesarz przybył w towarzystwie arcyksiężnej Marji Walerji. — Publiczność witała cesarza przyjaźnie.

Od Wydawnictwa.

»KSIĘGĘ ADRESOWĄ« m. Krakowa i Podgórze nabywać mogą nasi prenumeratorzy w Administracji »Głosu Narodu« po niższej cenie 3 kor. (cena księgarska 5 kor.) — Na koszt przesyłki dołączyć należy 55 hal.

KRONIKA.

KALENDARZYK KOSCIELNY. Dziś środa. Józefina rolnika i Antonina biskupa wynawcy; we czwartek Mamerta biskupa wynawcy i Franciszka de Hier.

KALENDARZYK ASTRONOMICZNY. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godz. 4 minut 3, zachód przypada o godz. 7 minut 9, długość dnia godzin 15 minut 6.

»Kupujcie tylko u chrześcijan!«

Uroczystość 3 maja na Kahlenbergu. Nasz korespondent wiedeński (*Mm*) pisze:

Dzień 7 maja na pamiątkę rocznicy czynu chwalebego w działalności politycznej narodu polskiego, tj. uchwalenia w dniu 3 maja konstytucji, zgromadził sporą ilość Polaków na Kahlenbergu. Tam w historycznym kościółku, gdzie król polski, Jan Sobieski służył przed bitwą do mszy św. Kapucynowi O. Markowi d'Aviano (była to także niedziela), ks. kanonik Łukaszkievicz na prośby wiedeńskiego Koła Towarzystwa Szkoły ludowej odprawił mszę świętą. — Kościół był pełny.

Po nabożeństwie zbrali się uczestnicy nabożeństwa w sali restauracyjnej. Ks. Łukaszkievicz zagał zebra-

nie wyjaśnieniem znaczenia Konstytucji 3 maja, oraz powodu, z racji którego święci się ową rocznicę narodową, a w szczególności, dlaczego kolonia polska w Wiedniu święci tę rocznicę na Kahlenbergu.

Ks. Widacki mówił o Kościuszcze, który wprowadził w życie zasady konstytucji 3 maja. P. Styczyński mówił na temat konieczności pracy materialnej, uszlachetnionej idealami narodowymi.

Obchód się skończył odśpiewaniem pieśni narodowych.

Miasteczko Chęciny, w gubernji kieleckiej nawiedził pożar. Przeszło 120 domów padło pastwą płomieni.

Dla ofiar wojny. Z Wiednia telefonują nam: Z inicjatywy Związku literackiego polskiego zawiązał się komitet, celem zbierania składek na rannych i głodnych w Królestwie Polskiem. Staraniem tego komitetu odbędzie się we czwartek 11 bm. w sali „Ingenieur und Architekten Verein“ odczyt p. Kazimierza Tetmajera, który wygłosi ostatnie swe utwory.

Z KRAJU.

Tytuł dyrektorski nadał minister oświaty nauczycielce, kierowniczce VI klasy szkoły żeńskiej w Nadwornie, Wilhelminie Lewickiej.

Zuchwałość żydowska. Piszą nam z Oświęcimia: W przededniu narodowej uroczystości 3 maja rozlepiono na murach rynku i bocznych ulic znane odezwy Tow. Sz. Lud. rzywające społeczeństwo do składania daru na szerzenie oświaty wśród najszerszych warstw społecznych. W pół dnia po rozlepieniu odezwy nie było na murach ani jednej; poździerano je lub poszarpano na kawałki. Jak stwierdzają liczni świadkowie, afisze zdzierano systematycznie kilku żydów, widocznie do tego podmówionych. Jest to *signum temporis*, że żywił żydowski tak się już czuje silnym w Oświęcimiu, iż w sposób prowokujący występować zaczyna przeciw polskim dążnościom na kresach, gdzie pragnęliby już jak najprędzej zaprowadzić rządy niemieckie.

Ostrzeżenie. Wedle otrzymanej przez nas wiarygodnej informacji niejaki W. Hähnel z Magdeburga (Hohepfortstrasse l. 35) rozsyła do firm przemysłowych i handlowych zaproszenia do udziału w wystawach, odbyć się mających w Berlinie, Hanowerze, Królewcu, Brukseli, Amsterdamie, Londynie, Paryżu, Florencji itp., wraz z propozycją oddania mu zastępstwa w tych wystawach. Za te zastępstwa Hähnel wymawia sobie z góry ryczałtowe wynagrodzenie, które przepada nawet w takim razie, jeżeli firma nie bierze udziału w wystawie. — Z tych względów przestrzegamy wszystkich interesentów przed wdaniem się w stosunki z wspomnianym ajentem.

Tarnów 6 maja. (Wizyta protomedyka. — Wizytacja kanoniczna. — Z Tow. muzycznego. — Koncert religijny.)

* W piątek bawił w naszym mieście protomedyk krajowy dr J. Merunowicz. Razem z fizykiem rządowym drem Z. Dzikowskim i lekarzami miejskimi drem Walczyńskim i drem Pilzerem badał stan epidemii w mieście, nadto zwiędzał szkoły i różne zakłady. O szkołach tarnowskich wyraził się p. protomedyk pochlebnie, szczególnie podobała mu się nowo wybudowana szkoła im. Konarskiego na Zablociu. Gmach ten wystawiony kosztem 115.000 koron będzie prawdziwą ozdobą miasta, a rozkład ubikacji, obszerne hale kurtyzarowe dają rękojmię, że przy budowie trzymano się ściśle nowożytnych zasad higieny szkolnej. P. protomedyk zwiędził także cysterny wiertnicze na gruntach klikowskich, gdzie pod dozorem budownictwa i fizykatu miejskiego odbywają się próbné wiercenia dla przyszłych wodociągów.

* Ks. biskup tarnowski dr Leon Wałęga wizytował będzie w maju b. r. dekanat tymbarski w powiecie limanowskim, a to w następującym porządku. Dnia 16 wieczorem oraz 17 i 18 w Mszanie dolnej, dnia 19-go w Olszówce, 20 i 21 w Niedźwiedziu (Poręba wielka), 22 w Kasinie wielkiej, 23 i 24 w Dobrej, 25 i 26 w Tymbarku, dnia 27 w Wilkowiskach, dnia 28 w Szczyrczu, dnia 29 i 30 w Górze św. Jana, dnia 31 w Szyku, za 1 i 2 czerwca w Skrzydnej. — Zmarł w Jakóbkowicach ks. Marcei Górzanski, tamtejszy wikary, w 35 roku życia a 9 kapłaństwa.

* Dnia 24 b. m. koncertował tu będzie na zaproszenie Tow. muzycznego sławny skrzypek Jan Buchtele, który zatrzyma się w Galicji i w kilku miastach w przejeździe do Konstantynopola.

Koncert religijny, urządzony dnia 5 b. m. przez Towarzystwo św. Wojciecha w sali kasynowej, udał się pod każdym względem. Koncert taki jest chlubą Towarzystwa, które w historii polskiej muzyki kościelnej ma swoją kartę za szereg wydanictw muzycznych kościelnych, za szkoły organistowskie i szerzenie zamiłowania do mało u nas znanej i uprawianej muzyki kościelnej.

„Praca“ tarnowska, stow. robotników katolickich, obchodzić będzie w nadechodzącą niedzielę dziesięcioletnią rocznicę swego istnienia. Program uroczystości jest następujący:

1) Nabożeństwo dziękczynne w kościele N. P. M. na Burku o godz. wpół do 10-tej rano. 2) Poranek uroczysty w lokalu „Praca“ o godzinie wpół do 12-ej przed południem.

Po południu koncert muzyki wojskowej 57 p. p. i zabawa dla dzieci robotników w lasku na górze Piaskowej. Uczestnicy uroczystości będą się w południe razem fotografować.

Nowy Sącz 8 maja. (Uroczczenie rocznicy konstytucji 3 maja).

Tutejsze Tow. Szkoły ludowej urządziło w niedzielę uroczystość konstytucji 3 maja. Już dnia 3 bm. wylepili mieszkańcy okna kartkami na dochód T. S. L. — Nadto umieszczono po sklepach listy składek na ten cel i wysłano kursorów z puszkami.

W sobotę dnia 6 b. m. w sali „Sokoła“ odbył się uroczysty wieczór z przedstawieniem amatorskiem. — W niedzielę rano „Harmonja“ odegrała po ulicach podbudkę. Domy w rynku i w ulicy Jagiellońskiej były przystrojone flagami o barwach narodowych. O godzinie 11 odprawił uroczystą mszę św. w kościele parafjalnym ks. inf. dr Góralik wobec licznej publiczności, delegatów cechów, delegacji „Sokoła“ w mundurach i licznych stowarzyszeń. Najliczniej reprezentowana była młodzież szkół żeńskich ludowych i wydziałowych, szkół męskich ludowych wydziałowych i gimnazjum. Po nabożeństwie wyruszyły oddziały młodzieży, „Sokołów“ wraz z kapelą „Harmonji“ przed szkołę Mickiewicza, gdzie wygłosił mowę okolicznościową nauczyciel wydziałowy, p. Bochenek, a młodzież gimnazjalna odśpiewała pieśni patriotyczne. Po południu o g. 5 odbyło się w wielkiej sali „Sokoła“ przedstawienie wyłącznie dla ludu.

Koronacja obrazu M. Boskiej Pocieszenia w kościele OO. Jezuitów we Lwowie odbędzie się dn. 28 b. m. Z tego powodu ks. arcybiskup Bilczewski wydał do duchowieństwa diecezji kurende, w której ogłaszając wiernym radosną wiadomość przypomina, że we Lwowie odbyły się już dwie koronacje Matki Bożej. I tak: ukoronował w r. 1751 arcybiskup Mikołaj Wyżycki obraz Matki Bożej, przechowywany w kościele OO. Dominikanów. Uroczystość odbyła się z wielką okazałością. Hetman wielki koronny wydał ordynanse do wojska, aby 24 chorągwi: 12 husarskich, a 12 pancernych, regiment dragonji, regiment piechoty i inne jeszcze wojska asystowały tej ceremonji. Po koronacji przewieziono obraz na bogatym tronie do miasta. We wspaniałej procesji brały udział wszystkie cechy z chorągwiami. Dalej wojska, każdy pułk ze swoją kapelą, z trębaczami i kotłami. Potem liczne duchowieństwo. Biskup udzielił błogosławieństwa na cztery strony świata.

W r. 1776, 12 maja, arcybiskup Hieronim Sierakowski ukoronował w obecności sześciu biskupów, koronami poświęconymi w Rzymie, drogi każdemu sercu polskiemu, obraz Matki Bożej Łaskawej w archikatedrze lwowskiej. Jest to ten sam obraz przed którym król Jan Kazimierz złożył uroczysty ślub w r. 1656.

Teraz przyszła kolej na ukoronowanie Matki Bożej Pocieszenia w kościele XX. Jezuitów we Lwowie. I ten obraz ściśle łączy się z dziejami narodu. Przed nim modlił się król nasz Władysław IV. Tu Jan Kazimierz żebrał pomocy Marii w rozlicznych niebezpieczeństwach ojczyzny. Tu Stefan Czarniecki dziękował za zwycięstwo nad Rakoczym. Tu Jan Sobieski prosił o pomoc w wyprawach na Turka. I o tem wspomnieć się godzi, że przed tym obrazem nuncjusz papieski Piotr Vidoni w r. 1656 po Mszy św. dodał na prośbę: Królowi Korony Polskiej — módl się za nami.

Dzisiejszy Superjor OO. Jezuitów we Lwowie, zebrał dowody, że Najsw. Panna od kilku wieków w obrazie tym odbiera gorącą cześć i rozdaje rozliczne łaski, rozpoczął starania o uroczyste ukoronowanie obrazu.

Prośbę OO. Jezuitów wystosowaną do Kapituły Watykańskiej w Rzymie, której przysługuje prawo pozwalania na uroczyste koronacje, podpisali biskupi, liczni dostojnicy i ościele Marii w naszym kraju. Pozwolenie nadeszło i Koronacja odbędzie się w oznaczonym terminie, poprzedzona misją w kościele OO. Jezuitów.

Z Dyr. poczt i telegrafów. Z dniem 20 maja b. r. otwarte zostaną w Mogile i Pleszowie (powiat Kraków) przy istniejącym tamże urządzie pocztowym stacje telegrafu z ograniczoną służbą dzienną.

KRAKÓW, 10 maja

Rada miasta. Porządek obrad czwartkowego posiedzenia Rady miejskiej, między innymi obejmuje wniosek komisji inwestycyjnej o zakupno walca parowego do wygnatania dróg, kosztem 20.000 kor., i o przyznanie 10.000 kor. do dyspozycji p. prezydenta miasta na koszt obrony interesów miasta w sprawie budowy kanału wodnego i portu przy Krakowie. Prócz tego jest wniosek komisji wodociągowej o przyznanie kwoty 36.000 kor. z funduszu inwestycyjnego na uzupełnienie trzech studzien próbnych na Bielanych i o wybudowanie lewaru i połączenia z obecnym ujęciem wodociągowym. Przy drzwiach zamkniętych: Wniosek pre-

zydenta miasta w sprawie oddania teatru miejskiego w dzierżawę.

Komisja teatralna odbędzie posiedzenie dziś o g. 5 po południu z powodu zmiany zaszelej wśród kandydatów na dzierżawcę teatru miejskiego, z którego to grona ustąpił p. Kotarbiński, uwiadamiając o tem wczoraj pisemnie p. prezydenta miasta.

Z teatru miejskiego komunikują nam: Odbywają się próby z 1-aktowej tragedji Oskara Wilde'a „Salome“, która graną będzie łącznie z 1-aktową komedią satyryczną T. Wedekinda „Spiewak dworu“. Obie te sztuki w berlińskim „Neues Theater“ cieszyły się nadzwyczajnym powodzeniem.

Gościnne występy p. Bolesława Leszczyńskiego rozpoczną się w teatrze miejskim w przyszłym tygodniu. Artysta warszawski grać będzie w sztukach: „Safanduly“, „Półświatek“, „Otello“, „Cudzoziemka“, „Mazepa“ i „Krzyżacy“ (Juranda).

Ku czci Schillera z powodu setnej rocznicy śmierci nieśmiertelnego poety odbędzie się w auli Uniw. Jag. dnia 14 bm. w niedzielę uroczysty poranek, urządzony staraniem kółka filolog-niem. Program: 1) Cornelius: Z „Dzwonu“ Schillera chór akademicki pod batutą R. Walewskiego; 2) Przemówienie przewodniczącego Kółka B. Kozłowski; 3) Ed. Biedera wiersz „Ku czci poety“, deklamacja A. Eug. Balickiego; 4) Przemówienie Eka. prof. Tarnowskiego; 5) Streicher: „Die Teilung der Erde“, Mendelssohn: „des Mädchens Klage“, śpiew solo p. Walewskiego z akomp. fortep.; 6) „Idealny“ Schillera, deklamacja A. Eug. Balickiego; 7) Przemówienie prof. W. Creizenacha; 8) Fiby: „Holder Friede“, Döring: „Nacht und Träume“ wykona chór akad.

Z festynu. Prawdziwą niespodzianką na festynie niedzielnym był koncert „Harmonji“. Orkiestra, która do niedawna tyle jeszcze pozostawała do życzenia, obecnie, dzięki wybitnym solistom, biorącym w niej udział a głównie dzięki energicznemu kierownictwu p. Górskiego, osiągnęła tak wybitne stanowisko w dziedzinie muzyki, że z łatwością mogła poddać nawet tak trudnym utworom, jakie były w programie i wykonaniem ich zadowolnić zupełnie nawet najwybredniejszych słuchaczy. Toteż nie dziwnego, że przy wykonaniu fantazji z „Lohengrina“ liczne kółko znawców i amatorów zebrało się koło orkiestry i z przyjemnością słuchało doskonałej produkcji. To też należy się podziękowanie p. Górskiemu za jego niezmierną pracę, uwieńczoną tak chlubnymi wynikami.

Jak nas informują z kompetentnego źródła, zamierza dyr. Górski urządzić z końcem tego miesiąca koncert symfoniczny, w którym wezmą udział najwybitniejsze sily amatorskie naszego miasta. Będziemy zatem mieli znowu sposobność przysłuchać się dobrowym produkcjom i podziwiać wyniki wytrwałej pracy dyr. Górskiego.

W Kółku amatorskim U. U. J. w Krakowie dla popierania dramatu klasycznego dnia 11 b. m. we czwartek o godz. 6 wieczorem w sali 39 (I. p.), wygłosi p. Z. Koch odczyt p. t. „Kobiety Sofoklesa“. Goście mile widziani.

W lokalu Związku polskiego niewiaśc katolickich przy ul. św. Jana, odbędzie się dziś w środe 10 b. m. o godz. 4 zebranie Kółka samokształcenia.

Sport szermierski. W klubie oficerskim odbędzie się w sobotę dnia 13 bm. popis szermierki, w którym udział weźmie 40 oficerów tutejszego korpusu. Popis odbędzie się wobec zaproszonych gości.

Cywilna orkiestra p. Czyżowskiego została zakontraktowana na cały sezon letni do Zakopanego.

Zjazd koleżeńskich abiturjentów z r. 1885. Otrzymujemy następujące pismo: Podpisany komitet zaprasza wszystkich Kolegów, którzy złożyli egzamin dojrzałości w szkole realnej w Jarosławiu w r. 1885, ażeby zechcieli wziąć udział w zjeździe koleżeńskim, w dniu 1 czerwca 1905, odbyć się mającym. Zebranie się oznaczamy na tenże dzień, godzinę 8 rano w sali klasy VIII-ej obecnego gimnazjum w Jarosławiu.

Zgłoszenia w sprawie bliższych szczegółów zjazdu prosimy adresować na ręce kol. Jana Haładeja, nadzornika, w Górkach, p. Borowa. *Bolesław Bauman, Jan Haładej, Szczepan Wysocki.*

Tow. lek. krak. odbędzie we środe dnia 10 b. m. o g. 6 wiecz. w domu Towarzystwa, posiedzenie nadzwyczajne. Na porządku dziennym odczyty prof. dra Rosnera: „O bólach międzymiesiączkowych“, oraz dra Borzęckiego: „Kiedy możemy osobnikowi, który przebył kile, pozwolić na zawarcie związków małżeńskich“.

Deputacja Stow. kupców i młodzieży handlowej w Krakowie złożona z pp. Augusta Porębskiego (prezesa), Leona Schillera (wiceprezesa) i p. Śliwki (sekretarza) zawiadomiła wczoraj prezydenta miasta dra Leo, że Walne Zgrom. Stow. mianowało go swoim członkiem honorowym. P. prezydent serdecznie podziękował i zapewnił członków deputacji o swej życzliwości dla tak pożytecznego Stowarzyszenia.

Z Tow. wzajemnych ubezpieczeń. I Walne zgromadzenie Związku koleżeńskiego funkcyjnarjuszów Tow. wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie odbyło się w sobotę d. 6 bm. o godz. 5 po południu w wielkiej sali

PIECZĘCIE

KAUCZUKOWE
I METALOWE — DO
FARBY I LAKU

MONOGRAMY

HERBY i NAPISY
rzeźbione — w złocie
srebrze i kamieniu

wykonuje szybko i dokładnie firma F. WOJTYCH, Kraków, Sukiennice 10 (od strony kościoła NPM.) Wysyłki na prowincję odwrotną pocztą.

obrad Towarzystwa przy ul. Basztowej. Przewodniczył p. Ludwik Gadulski, który zagał liczne zebranie, wzywając zebranych do solidarności i zgodnego załatwienia porządku dziennego. Sprawozdanie komitetu kierującego z czynności za rok administracyjny 1904 przyjęło walne zgromadzenie z uznaniem, wyrażając kolegom podziękę za gorliwe zajmowanie się sprawami Związku, który znalazł się w tem miłym położeniu, iż mógł w roku obecnym udzielić zapomóg na leczenie się kilku chorym a niezamożnym kolegom. W miejsce ustępujących członków komitetu weszli następujący pp. Gablenz Wiktor, Głabiński Józef, Kulinowski Władysław, Pollak Karol, Rydel Jan, Kuźmierz Jan, Broniewski Henryk, Bocheński Antoni, Bursa Stanisław, Biekupki Ignacy, Wiewiórowski Marjan, Zamorski Mateusz, Staśko Józef.

Obrady walnego zgromadzenia obracały się przede wszystkim około sprawy polepszenia bytu urzędników Towarzystwa, a szczególnie obradowano nad petycją, wniesioną przez Związek do rady nadzorczej o dodatek drożyzni, którą ma poprzeć wybrana w tym celu deputacja.

Polemika w listach otwartych toczy się obecnie w sprawie witraży i mozaik w kościele OO. Franciszkanów. Gwardjan Haczela podniósł między innymi, że p. Antoni Tuch, współwłaściciel krakowskiego zakładu witrażów jest innowiercą. Ponieważ to wyrażenie mogłoby wywołać pewną dwuznaczność, przeto ze strony kompetentnej proszono nas o stwierdzenie, że p. Tuch, którego rodzina pochodzi z Austrii dolnej, jest chrześcijaninem wyznania ansburgskiego (ewangelikiem). Mimo to pracował on przez szereg lat, jako malarz dekoracyjny pod kierunkiem Matejki nad polichromią w kościele N. P. Marji w Krakowie, pod kierunkiem Mehoffera wykonał skarbiec, zaś pod kierunkiem Tetmajera kaplicę św. Zofii na Wawelu, malował kościół św. Krzyża i wiele kościołów w Galicji; zannażycy też wypadła, chcąc być sprawiedliwym, że zupełnie bezinteresownie kosztem około 1200 k. wymalował był przed kilku laty kaplicę gimnazjum św. Anny w Krakowie, za co od ówczesnego namiestnika J. E. hr. Pinińskiego wobec delegata K. Łaskowskiego i dyrekcji gorące otrzymał podziękowanie. Zresztą obecny budowniczy kościoła Franciszkańskiego jest ewangelikiem.

Co do ceny mozaiki szklanej informują nas ze strony fachowej, że różnica polega na jakości i wielkości materiału, oraz dokładności wykonania. Największe zakłady jak np. Puhl i Wagner podają jako najniższą cenę za 1 m. mozaiki 600 k., najwyższą zaś dochodzi i do 5000 k.

Specjaliści tylko mogą rozstrzygnąć ten spór ciekawy, naszym zdaniem porozumienie jest zupełnie możliwe, przy dobrej woli obu stron. Wielebny ks. Haczela ma niewątpliwie na oku przede wszystkim dobro swego klasztoru i obca mu jest myśl wzbogacania obcego przemysłu kosztem swoich wyrobów. Jeżeli zamówił witraże czy mozaiki w Insbrucku, widocznie zmusił go do tego warunki materialne. Chodzi zatem o to, aby zakład p. Ekielskiego, którego wyroby mają wysoką artystyczną wartość, także co do cen mógł współzawodniczyć z Insbruckiem. Nie zabraknie mu z pewnością poparcia ze strony naszego patrijotycznego duchowieństwa.

Pod adresem dyrekcji biblioteki Jag. Grono osób z Poznańskiego, przybyłych tu dla zwiedzenia miasta, przysłała nam następujące zażalenie:

Przyjechaliśmy z Poznańskiego w większej liczbie celem dokładnego zwiedzenia miasta i zabytków jego. Porozdzielaliśmy się na kilka partji po 6-7 osób. Naszej partji na początku samym wypadło zwiedzenie murów biblioteki Jagiellonów i oglądnięcie zabytków i pomników sztuki polskiej, o których wiele słyszeliśmy. Z bicia serca weszliśmy w dziedzinie biblioteki — za chwilę mieliśmy ujrzeć orla polskiego z perłą, haftowanego przez jedną królową polską w darze dla św. Jana Kantego, rękopisy polskie z XIV w., księgę Twardowskiego, stare monety polskie portrety, obrazy i biusty królów polskich i najrozmaitsze zabytki, które są w bibliotece przechowywane. Jakż nas zawód spotkał, gdy dowiedzieliśmy się, że dyrekcja zabroniła zwiedzać bibliotekę. Przyjechaliśmy do Krakowa z daleka z innymi planami i nadziejami, przyjechaliśmy by na chwilę odetchnąć, zobaczyć ukochane zabytki i zaczątki pomników po przeszłości naszej. Niestety... Z żalem odjeżdżamy do stron rodzimych i dlatego tylko prosimy Szanowną Redakcję o łaskawe zamieszczenie tych słów, że dowiedzieliśmy się, iż niedawno, bo za poprzedniej dyrekcji wolno było zwiedzać nagromadzone zabytki przynajmniej obcym, — a świeżo wydane zarządzenie wyszło pod nowymi rządami. (Następują podpisy).

Falszywe pięciorublowki pojawiły się w Krakowie. Jako puszczających takowe w obieg, aresztowała policja Salomeę i Michała Janików z Rowalowie w Król. Polskiem. Oboje małżonkowie fałszywe złote monety albo wymieniali u wekslarów, albo też płacili przy kupnie towarów lokciowych. Celem dalszego śledztwa Ja-

ników osadzono w aresztach śledczych tutejszego sądu krajowego karnego.

Skład śmieci przy ulicy Cichej. Przez całą zimę leżały kupy śmieci przy ulicy Cichej i do dziś dnia zatruwają powietrze mieszkańcom tamtejszym. Może ta wzmianka poruszy serca czynników kompetentnych.

NEKROLOGJA.

Andrzej Błasiak, emerytowany poborca podatkowy zmarł w Boehni w 74 r. życia d. 8 b. m. Pogrzeb odbędzie się dzisiaj.

GŁOSY PUBLICZNOŚCI.

Wyszły 3 bardzo pożyteczne dziełka: «Ordynacja wyborcza dla gmin» (1 kor. 60 hal.), «Mąż a żona» w teorii i praktyce (3 korony), «Ustawa o lichwie» (2 kor.).

Zamawiając wszystkie 3 dziełka, zaopatrzone judykaturą najwyższych władz, wprost od wydawcy Filipa Schwarza w Nowym Sączu, za przekazem pocztowym otrzymuje się je razem za 5 koron opłatnie.

Gabryelski kupuje, sprzedaje i najmuje fortepiany, pianina, harmonje i pianole — krajowe i zagraniczne — nowe i przegrane — za gotówkę i na spłaty — bez zaliczki.

Repertuar Teatru Miejskiego.

W środe: «Królowa pokrzywka», baśń fantastyczna w 3 aktach Gabryeli Reuter. (Ceny popularne).

We czwartek: «Bartosz Głowiński», obraz historyczny w 4 aktach ze śpiewami Adama Staszczyka. (Ceny popularne).

W sobotę: «Salome», tragedia w 1 akcie Oskara Wilde'a (nowość). «Śpiewak nadworny», trzy sceny Franka Wedekinda. (Nowość).

W niedzielę: «Salome», trag. w 1 akcie Oskara Wilde'a i «Śpiewak nadworny», trzy sceny Franka Wedekinda.

Kronika literacko-artystyczna.

* Salon „Ars“ w zbiorach swoich, poświęconych przeważnie sztuce nowoczesnej polskiej, wystawia niekiedy ciekawe zabytki archeologiczno-artystyczne. W obecnej chwili n. p. zwraca na siebie uwagę znawców interesujący rysunek Józefa Pitschmana, zmarłego przed ośmiusetnastu laty w 1834 roku w Krzemieńcu. Na nauczyciela malarstwa w słynnym swem liceum powołał go Tadeusz Czacki. Pitschman, prócz obrazów, malował bardzo w swoim czasie cenione portrety: króla Stanisława Augusta, Adama księcia Czartoryskiego, Juliana Ursyna Niemcewicza, Tadeusza Czackiego, cesarza Franciszka II., oraz wielu dygnitarzy koronnych, znakomych współczesnych pisarzy i licznych ziemian na całym obszarze Polski, przerosił się bowiem w ciągu długiego życia dość często z województwa do województwa, z miasta do miasta. O ile z wizerunkami jego pendzla spotkać się można niemal w każdym wybitniejszym dworze szlacheckim, o tyle rysunki Pitschmana są niezmiernie rzadkie, a posiadają wdzięk niezaprzeczony, właściwy sobie i epoce, która je stworzyła.

* Macierz polska. Pięćsetną rocznicę urodzin Reja uczciła Macierz wydaniem osobnego dziełka p. t. «O życiu i dziełach Mikołaja Reya z Nagłowic». Autor, prof. Czesław Pieniążek, przedstawił w sposób prosty a piękny na szerokim tle historycznym i kulturalnym wspaniałą postać wielkiego pisarza, uwydatnił jego znaczenie, zasługi, z dzieł zaś podał liczne wyjątki, starannie dobrane. Czytelnik na podstawie książeczki o 90 stronach, wyrobi sobie jasne wyobrażenie o pismach Reya i o tem, czem jest on dla nas, jako zwierciadło rysów obyczajowych, przekonania, dążeń XVI. wieku. Występuje też plastycznie temperament poety; nietylko czytamy o nim, ale go widzimy. Wielką miłością otoczył autor tego pisarza-ziemianina i miłością tą umie natchnąć czytelnika. Dziełko zdobną 3 ryciny: portret Reya i dwie podobizny kart tytułowych dzieł.

* Polskie Tow. teatralne w Łodzi przypomina, że ostateczny termin przysyłania utworów dramatycznych, na ogłoszony przez to Towarzystwo I-szy konkurs dramatyczny, upływa, stosownie do warunków konkursu, z dniem 1 czerwca b. r.

Z Rosji.

Kongres ziemstw.

Moskwa 9 maja. Konferencja ziemstw oświadczyła się jednogłośnie przeciw temu, aby wy-

bory do przyszłej reprezentacji narodowej miały się odbywać na podstawie stanowej, również przeciw powszechnemu tajnemu głosowaniu wystąpiło wielu reprezentantów podnosząc, że w takim razie chłopci z powodu swego niskiego statusu oświaty, pozostawaliby pod wpływem administracji.

Moskwa 9 maja. (P. a. t.) Kongres ziemstw oświadczył się 127 głosami przeciw 8 gł. za powszechnem prawem głosowania, 57 głosami przeciw 49 za bezpośrednimi wyborami, zaś 107 głosami przeciw 29 za utworzeniem dwu Izb reprezentacji ludowej.

Projekt parlamentu rosyjskiego.

Petersburg 9 maja. *Now. Wrem.* donosi, że minister spraw wewnętrznych zamierza dla reprezentacji ludowej utworzyć radę stanów krajowych, jako izbę niższą, podczas gdy obecna Rada państwa w niezmiennionej formie tworzyć będzie izbę wyższą. Wybory do rady stanów krajowych dokonywane będą przy pomocy ziemstw i zarządów miejskich na dawnej podstawie stanowej. Posłom, których będzie 550, zapewnią będzie nietykalność. Prócz posłów wybieranych, których mandat będzie trwał 3 lata, będzie część posłów mianowana przez rząd. Prezydenta izby mianować będzie car z grona posłów. Izba niższa będzie uprawniona do uchwalania nowych ustaw, stosowania interpelacji do ministrów, obrad nad budżetem państwa i kontrolą, czy budżetowe uchwały zostały przeprowadzone. Przedłożenia, które uchwała Rada stanów, będą odsyłane do Rady państwa. Rozstrzygnięcie przysługiwać będzie carowi. Rada stanów obradować będzie od połowy listopada do stycznia. Zmiany podstaw tego projektu nie są wykluczone.

Zaburzenia w Rosji.

Petersburg 10 maja. (Tel. wł.) *Nowosti* piszą, że dnia 3 maja po południu przyszło w Żytomierzu do starć z żydami. Żydzi wystąpili zorganizowani i uzbrojeni. Na ulicach przyszło do regularnej bitwy, jest wiele rannych i zabitych.

Petersburg 10 maja. (Tel. wł.) Według relacji z Żytomierza zginęło tam 12 osób, a przeszło 50 jest rannych.

W okręgu kiszyniewskim chłopci uzbrojeni wystąpili przeciw dworom.

Wzmocniona ochrona.

Petersburg 10 maja. (P. a. t.) W miastach Melitopoli, Wilnie, Grodnie i Smorgoni zaprowadzono stan wzmocnionej ochrony.

Gorkij.

Petersburg 10 maja. (Tel. wł.) *Nowosti* podają, że Gorkij otrzymał od rządu pozwolenie na zamieszkanie w dowolnej miejscowości z wyjątkiem Petersburga. Gorkij zamieszka pod Petersburgiem.

Jubileusz Pobiedonoscewa.

Petersburg 10 maja. (Tel. wł.) W tych dniach przypadał 25-cio letni jubileusz Pobiedonoscewa na stanowisku nadprokuratora synodu. Jubileusz ten odbył się bardzo skromnie, bo ograniczył się tylko do mszy w cerkwi i do złożenia Pobiedonoscewowi życzeń. Podarunków nie składano. Jak podaje *Russk. Sz.* wśród gratulujących byli: Witte i metropolita Antoni. Prasa zachowywała się milcząco, tylko *Mosk. Wied.* wystąpiły z artykułem pochwalnym na cześć Pobiedonoscewa.

Kongres prasy lotycko-estońskiej.

Petersburg 10 maja. Według doniesienia z Rewlu, po 3 dniowych obradach zamknięto tam kongres prasy lotycko-estońskiej. Prócz ogólnopolitycznych kwestyj: zajęcia stanowiska wobec ruchu konstytucyjnego w Rosji, co pierwotnie nie było postawione w programie, obradowano nad sprawą postępowania łącznego całej prasy lotyckiej i estońskiej przeciw Niemcom i o swych interesach w walce partyjnej. W obradach brali udział zastępcy 30 dzienników, zwłaszcza pierwszego dnia miały obrady charakter burzliwy. Większość obecnych oświadczyła się przeciw omawianiu ogólnopolitycznego położenia.

WOJNA.

W Mandzurji.

Petersburg 10 maja. *Pet. aj. tel.* donosi z Sytyazy z d. 8 bm.: Na lewym skrzydle rosyjskiem

Chcąc odpowiedzieć wszystkim wymogom PT. Publiczności, jak również skutecznie konkurować z wyrobami obcymi, powiększyłem znacznie pracownię wyrobów cukierniczych i otworzyłem FILJĘ przy ul. Florjańskiej l. 2 specjalnie dla sprzedaży cukrów. Pomimo znacznych kosztów z rozszerzeniem tem połączonych, ceny wyrobów moich, o dobroci których PT. Publiczność łaskawie sama zdecydować raczy, są najprzystępniejsze i dla porównania przedstawiam mój CENNIK: Pół kilo cukrów 1 złr., pół kilo karmelków 50 ct., pół klgr. herbatników 30 ct. — Przyjmuje zamówienia na torty w różnych gatunkach.

Z poważaniem **ADAM PIASECKI** KRAKÓW, cukiernia DŁUGA 10, — FLORJAŃSKA 2.

d. 5 bm. spotkała kolumna nasza w wąwozie Ingolin dwa bataljony japońskie z 6 działami, przyczem z obu stron padły strzały.

Na rosyjskim prawem skrzydle spostrzeżono znaczne siły japońskie. Straż japońska jest tak silna, że nasze patrole kawalerji nie mogły jej przebić.

Odwołanie Kuropatkina.

Berlin 10-go maja. (Tel. wł.) *Lok. Anz.* donosi z Petersburga, że car stanowczo odwołał Kuropatkina i polecił mu wrócić do Petersburga.

Sprzeniewierzenia w intendenturze.

Petersburg 10 maja. (Tel. wł.) *Rusk. Sz.* donosi o wykryciu wielkich nadużyć i sprzeniewierzeń w intendenturze na placu boju.

Działania na morzu.

Paryż 10 maja. Aj. Havasa donosi z Nhatrang z wczoraj: Admirał Roźdiestwieński, który od kilku dni krążył na wysokości zatoki Vanfong, wyjechał dziś z całą flotą na pełne morze.

Paryż 10 maja. Wczoraj po południu nadeszła depesza od admirała Jonquières, że flota admirała Roźdiestwieńskiego opuściła zatokę Vanfong, udając się w niewiadomym kierunku.

Hongkong 10 maja. Przybyły tu okręt niemiecki „Neumühlen” donosi, że w piątek widział koło zatoki Kamrangh 45 okrętów, w tem 20 wojennych. Okręt „Haimun” widział tego samego dnia jeden okręt japoński koło Amoy.

Londyn 10 maja. (Tel. wł.) *Daily Mail* donosi, że dnia 5 b. m. dwa krążowniki japońskie pojawiły się w zewnętrznej zatoce Amoy.

Stosunki na flocie transportowej rosyjskiej.

Londyn 10 maja. (Tel. wł.) *Daily Mail* donosi z Hongkong, że według relacji oficerów cudzoziemskich, którzy widzieli okręty Roźdiestwieńskiego, na statkach węglowych rosyjskich panują bardzo smutne stosunki. Żołnierze są rozleniwieni, zapijają się, zebrzą o tytoń. Oficerowie domagają się ciągle urlopów, chcąc polować na wybrzeżach. Statki są zanieczyszczone i nie myte.

Japonja a Francja.

Paryż 9 maja. Ajencja Havasa ogłasza notę stwierdzającą, że wbrew twierdzeniu pewnego telegramu z Honkong, rząd francuski nie tylko nie naruszył zasad neutralności, lecz owszem, dawszy swoim pełnomocnikom cywilnym i wojskowym jasne instrukcje co do przestrzegania tych zasad, ani na chwilę nie przestał czuwać nad ich przeprowadzeniem.

Paryż 10 maja. (Aj. Havasa). Jak zapewniam, rząd zamierza ogłosić księgę żółtą, z której będzie się można przekonać o poprawnym zachowaniu się Francji w sprawie neutralności na Dalekim Wschodzie.

Japonja i Chiny.

Londyn 9 maja. *Morning Post* donosi z Szanghaju: Japoński konsul sprzeciwił się, aby ładowano węgiel na kilka okrętów, albowiem istnieje przypuszczenie, że węgiel ten przeznaczony jest dla floty bałtyckiej. Z powodu tego komisarz portowy wstrzymał wyjazd pięciu naladowanych węglem okrętów.

Administracja japońska w Mandzurji.

Tokio 9 maja. Rząd japoński zamierza na obszarach Mandzurji, zajętych przez armję japońską, zastąpić administrację wojskową przez cywilną. Jenerał Kamia ma być zamianowany zarządcą Liaotungu.

Hamburg 10 maja. (T. wł.) Statki linii hamburgsko-amerykańskiej zakupione przez Rosję, zostały poraz trzeci obsadzone załogą i poczyniły przygotowania do odplynięcia. Cała załoga składa się wyłącznie z Niemców.

TELEGRAMY.

Sejm węgierski.

Budapesz 9 maja W Sejmie węg. podczas ułatwiania formalności pewna pani, ubrana czarno, rzuciła z galerji na salę obrad petycję wólając: «Oto moje żądania narodowe!» Wezwana do kancelarji Izby, wylegitymowała się jako żona urzędnika. W petycji prosi ona posłów imieniem matek węgierskich, aby uchwalili ustawę o kontyngencie rekruta, aby rezerwiści nie musieli dłużej służyć.

W dalszym ciągu dyskusji adresowej zabrał głos pos. Josipovic, Chorwat. — Zaczął on

przemawiać po chorwacku wśród burzliwych protestów ze strony węgierskich posłów, którzy wołali:

»To jest brak wstydu!»

Posłowie chorwaccy odpowiedzieli na to okrzykami.

»On ma prawo prawo przemawiać po chorwacku!»

Prezydent prosi o spokój.

Głosy na skrajnej lewicy: «On ma wprawdzie prawo mówić po chorwacku, ale jest to niepięknie z jego strony! Jest on członkiem Rady nadzorczej, przynajmniej 12 węg. instytucyj, niech więc mówi po węgiersku!»

Pos. Josipovic mówił dalej po węg. zaznaczywszy, że chciał tylko przypomnieć, że Chorwaci mają prawo przemawiać po chorwacku.

Budapesz 10 maja. W dalszej dyskusji adresowej poseł Apponyi oświadczył, że liberalna partja chciała swą władzę utrzymać za pomocą zamachu stanu, naród jednakże wystąpił przeciw niej, a proces przegrany przy wyborach przez tę partję nie był wcale procesem cywilnym, tylko karnym. Następnie krytykował mówca postępowanie partji liberalnej.

Po pauzie zabrał głos hr. Tisza. — W tej chwili poseł Polonyi zawołał: Już pana słyszeliśmy, nie jesteśmy ciekawi, wyjdźmy — poczem cała lewica opuściła salę.

Hr. Tisza w polemice z posłem Apponym stanowczo wystąpił przeciw temu, jakoby partja liberalna miała przy zmianie regulaminu jakieś tajne cele. Poseł Apponyi może być spokojny, że partja liberalna nigdy nie pójdzie za jego przykładem ciągłego zmieniania zasad. Także w roli opozycji odda krajowi wielkie usługi — chociaż nie chwyci się taktyki przeliczywania żądań narodowych i ciągłego utrzymywania narodu w gorączce.

Ustąpienie hr. Tiszy.

Budapesz 10 maja. Na posiedzeniu stronnictwa liberalnego pos. Hodossy prosił hr. Tiszę, by starał się o przyjęcie dymisji gabinetu, tak dawno wniesionej, gdyż dalsze trwanie gabinetu opartego na mniejszości, sprzeciwia się parlamentarnym zasadom.

Hr. Tisza odpowiedział, że nie może podać jednoznacznych wiadomości, ale spodziewa się, że w najbliższych dniach gabinet obecny zostanie uwolniony od prowizorycznego prowadzenia rządów, a stronnictwo i rząd wyjdą z fałszywego położenia.

Budapesz 10 maja. (Tel. wł.) Z całą stanowczością utrzymuje się tu pogłoska, że hr. Tisza w tych dniach otrzyma stanowczą dymisję ze stanowiska prezeza gabinetu, a tymczasowe kierownictwo gabinetu obejmie były gubernator Rjecki bar. Erwin Rosner, należący od lat do najbliższych przyjaciół rodziny hr. Tiszy.

(Bar. Rosner liczy lat 50, był i posłem nadzupaniem; w r. 1903 został gubernatorem Rjecki, a w lutym roku bieżącego podał się do dymisji, gdy hr. Tisza poniósł klęskę przy wyborach. — *Przyp. Red.*)

Strejki.

Osiek 9 maja. Wybuchł tu strejk powszechny robotników, do którego przyłączyli się także ze cerzy. Cała komunikacja w mieście ustała. Robotnicy przeciągają przez miasto. Sprowadzono wojsko. Spokój nie został dotąd zakłócony.

Osiek 9 maja. Dzisiaj w południu przyszło do starcia pomiędzy policją i wojskiem a robotnikami z drugiej strony. — W mieście panuje wielkie wzburzenie. Obawiają się, że przyjdzie do poważnych ekcesów.

Hr. Montignoso.

Drezno 9 maja. *Dresdener Journal* donosi, że minister dworu Ott zawarł we Florencji nowy układ z hrabiną Montignoso.

Ofiary gór.

Grac 9 maja. Z Aflenc nadeszła wczoraj wiadomość, że koło Fölsstein w obszarze Hochschwabu, zabiło się trzech turystów z Gracu. Są to: profesor prawa kościelnego na grackim uniwersytecie Wiktor Wolf von Glanvell, koncepista prokuratorji skarbu i docent uniwersytetu dr Leo Petricz i oficjał rachunkowy Stoper. Zwłoki profesora znaleziono zmiażdżone. Oprócz tego znaleziono nogę należącą do jednego z dwu innych turystów wymienionych.

Meningitis.

Tryjest 9 maja. W tutejszym szpitalu zmarła 15-letnia dziewczyna, którą jeszcze w ubiegłym miesiącu przyjęto do szpitala jako chorą na

meningitis. Obdukcja potwierdziła diagnozę. Jest to 14-ty wypadek tej choroby w Tryjeście.

Mako (Węgry) 9 maja. Zmarła tu 12 letnia dziewczyna na meningitis.

Salzburg 9 maja. Umarł tu żołnierz 59 p. p. na meningitis.

Sprawa kretańska.

Rzym 10 maja. — Ajencja Stefanj donosi, że wobec położenia na Krecie odeszły do Suda wczoraj dwa okręty włoskiej eskadry rezerwowej.

Orkan.

Kansas-City 10 maja. »Tornado« zniszczył część miasta, przyczem dwadzieścia osób straciło życie, a dwa kościoły, — teatr i wiele innych budowli w gruzach.

Kansas-City 10 maja. Dotychczas wydobyto z pod gruzów 24 zwłoki, 35 osób jest ciężko rannych. Całkowita liczba ofiar niestwierdzona. Z okolicy także donoszą o wielkich szkodach dokonanych przez orkan.

Wiedeń 9 maja. *Wiener Ztg* ogłasza: Cesarz zamianował naczelnika oddziału w praskim szpitalu w Warszawie Marjana Pilza nadwyzczajnym profesorem psychjatrji na uniwersytecie w Krakowie.

Budapesz 10 maja. Biskup Józef Csavolazky zmarł wczoraj.

KURSY TELEGRAFICZNE.

WIEDEN 9 go maja. — (Gielda pop.). — Godzina 3.—. — Marki 117 87, Renta majowa 100 45, Węg. renta koronowa 98.—, Akcje austr. zakładu kredyt. 667 25, Akcje węg. 775.—, Akcje Anglobanku 304 25, Akcje Unionbanku 542.—, Akcje Länderbanku 457.—, Akcje kolei państw. 666 75, Lombardy 89.—, Akcje fabryki broni 615.—, Akcje tytoniowe 3 65, Akcje Alpiny 583 75, Losy tureckie 143 25, Ruble 253.—, Cukier (slaby) 29 75—85.— spirytus (stalony) 46 80 80.—, nafta 45 60—41.

NADESLANE.

Buzyrka „Nadesłane“ nie pochodzi od Redakcji, która też nie bierze za nią odpowiedzialności.

• Pomiedzy naturalnemi wodami szczawowemi zajmuje

Woda Krondorfska
alkaliczna szczawa
podług analiz naszych pierwszych pasaż
jakuseiowo naczelnie miejsce.

Główny skład na Galicję i Bukowinę. Kraków, Grodzka 48. 565

Dr MARJAN GODLEWSKI

osiedlił się w Krakowie i przyjmuje w chorobach wewnętrznych od 2—4 popołudniu. Kraków, Plac Groble 12 vis à vis nowego gmachu gimn. św. Anny.

Z ODŁEM SIŁY dla wszystkich, którzy czują się zmęczeni i wycieńczeni, nerwowi i pozbawieni energii jest

SANATOGEN

przez 2000 przeszło lekarzy wszystkich cywilizowanych krajów jako znakomity uznany. Do nabycia w aptekach i droguerjach. Broszury darmo i oplatnie wysyła Bauer & Cie., Berlin SW. 48. Jeneralne zastępstwo na Austro-Węgry:

C. Brady, Wien I., Fleischmarkt I.

Ofiarności Szan. Czytelników

poleca się Rodzinę, wskutek fatalnego zbiegu okoliczności, pogrążoną nagle w zupełnej biedzie. Na ten cel, sprawdzony przez Redakcję, przyjmuje składki Administracja „Głosu Narodu“, dla „Rodziny“.

Do wynajęcia z powodu wyjazdu 5 pokoi, 2 przedpokoje, łazienka, kuchnia od 1-go maja, Warszawska 3, II piętro.

Miodosytnia Kazimierza Robackiego

Miód stołowy lekki butelka 50 cent.

Miód stołowy mocny butelka 60 cent.

Miód wytrawny butelka 70 cent.

Miód kuracyjny butelka 80 cent.

Miód esencja butelka 1 zlr.

Miód kopowiec butelka 1 zlr. 20 cent.

założona roku 1841 w Krakowie

Sławkowska 1. 26, poleca

Miód kasztelański butelka 1 zlr. 50 cent.

Miód Bernardyński butelka 2 zlr.

Maliniaki. Wiśniaki. Dereńki.

Śpiewnik dla ludu
n. Tomaszewskiego z Bydgoszczy
afiskowany przez pruską prokuraturę,
(a wydawca skazany na trzy miesiące więzienia) ma do nabycia
Zygmunt Tomaszewski,
Kraków, ul. św. Krzyża 7.
po cenie 1 kor. (80 fen.)

niejscowi zechcą przestać należytość
muczkach poczt. bez dotarczenia por-
um, a otrzymają śpiewnik odwrótną
pocztą franko.

STORY

z samowijaczem
prawdziwie amerykańskim, płócienne
w pasy i gładkie
tanie poleca
Mieczysław Gonet
w Korczynie koło Krosna.
Próbki wysyła
opłatnie

Potrzebuję Rządcy

samoistnego zarządu większym
warkiem od 1 lipca. Oferty nie-
względnione pozostaną bez odpo-
wiedzi. Zgłoszenia post. rest. C. D.
Kraków. 877

Poszukuje się do kupna

parę kucy

dobrze ujeżdżonych. — K. P. Wie-
zychowiec post. rest. 905 3

Kierownik cegielni

wyrobów dachówek oraz innych
rzeczy szuka posady. Zgłoszenia p.
ADÓWSKI Staniątki. 903 3

LODY

w poręczach i formach odsyła
na zamówienia
do domu i na wycieczki
CUKIERNIA
pod firmą 30 691
ZYGMUNT MAJEWSKI i Sp. BARMELICHA 7.

Sklep

papierowo-galanteryjny
w Krakowie, przy głównej ulicy
dobrze zaopatrzonej, z klientelą wy-
robioną i poważnymi dostawami do
sprzedania zaraz, na korzystnych
warunkach. — Traktowanie pisemne.
MALINOWSKI, w mieszkaniu Pani
Opieńskiej, Kraków ul. ś. Tomasza 24.

Potrzebny chłopiec

zamiejscowy do praktyki
handlu korzennego. A. Grafczyński.
Kraków, Stachowskiego 1. 25.
884 3

MIÓD w PLASTRACH, 1 kg.
2 kor., **MIÓD DESEROWY** ku-
racyjny 5 kg. 6 K 60 h. franco!
Korzoniewicz, Iwanczany p. l.

Jabłka 5 kg. koszyk sto-
łowych po 2 K 50 h.
zaś samych najlepszych po 3 K 20 h.
za 90 cent. 5 kjo jabłek kuchen.
przesyła opłatnie 820
Spółka Sadow.-ogrodn.
w Tarnowie.

OBRAZY olejne i rodzajowe
po cenach bardzo niskich
własny wyrób ram wszelkiego
rodzaju, najstarsza firma w tym sa-
wodzie na miejscu, rok założ. 1868
K. Leichta w Krakwie
ul. Pijarska przy bramie Floryańskiej

Zdrowie dla wszystkich.
Nerwalgie, Bole głowy, Neuraste-
nie, Hysterie i wszelkie Cho-
roby nerwów ustępują bezwzględnie
po spożyciu pigułek antyneuralgicz-
nych Dra Cronier. Skład w Paryżu
u P. Schmitt, apteka rue La Boétie
75 W Krakowie w aptekach Pp. Wi-
sniawskiego, Redyka i J. Macudziń-
skiego, we Lwowie w aptekach Pp.
ewidzkiego i Ruckera 3087 08

Piwo eksportowe „specjalności firmy“
Piwo pilzneńskie „Urquell“
Porter angielski „Imperial“
poleca firma
I. WENTZL, Kraków.
Telefon 14. Telegram: Wentzl Kraków.
Cenniki wysyła się opłatnie. 831

Jedynym, prawdziwym an-
gielskim
środkiem piękności
jest **Balassa** prawdziwe angielskie
Mleko Ogórkowe
które usuwa natychmiast piegę, plamy wątrobiane, przyszczo-
liszaje i t. p. i nadaje obliczu świeży młodzieńczy wygląd.
Całkiem nieszkodliwe. 184

C. Balassa-s Apotheke
BUDAPEST Erzsébetfalva.
Główne składy w Galicji: REIM i Sp. KRAKÓW, Rynek gł. 37; apteka,
ZYGM. RUCKERA, LWÓW i APTKA F. BREYERA, PRZEMYŚL
Plac na „Bramie“ 4. ARNOLD REIFER, Drog. Kraków, Grodz. 38.

Nowo założony
Magazyn ubiorów męskich
przy ulicy Sławkowskiej 1. 15 Kraków
pod firmą
Michał Chwałek
Poleca się łaskawym względem Szan. P. T. Publiczności

KUPUSCIE
BIBUŁKI CYGARETOWE
„NADZIEJA I PRZYSZŁOŚĆ“
Z MARKĄ OCHRONNĄ
LIGA POMOCY PRZEMYSŁOWEJ
KTÓRE SA...
WYROBEM GALICYJSKIM
WSZĘDZIE DO NABYCIA
HEGEDÜS.

„Informator“
wydaw. prakt. wykazów
Kraków, Szpitalna 34
poleca:
Wykaz przerożnych zajęć i wlotnych
posad, wykaz majątków i realności,
wykaz mieszkań i lokali do wynaj-
ęcia, wykaz firm handlowych i róż-
nych interesów do objęcia, tudzież
udziela swym Prennmeratorom
wszelkich informacji, bezinteresownie.
Zgłoszenia wolnych
posad i zajęć umieszcza bezpłatnie
i z wdzięcznością. 917

WILLA
piętrowa z dużym ogrodem, 8-cio morgowa,
pod Krakowem, jest do wydzierżawienia na
dłuższy czas lub do sprzedania. — Wia-
domości udziela z grzeczności
p. W. Kozubowski, Kapucyńska 5, w
Krakowie. 828 6
Poszukuję zdolnego, porządnego
czeladnika fryzjerskiego,
który może odebrać interes fryzjerski
bez wymagania kapitału, ewentualnie
w drodze kupna. 821 6
Gustaw Brzdek, fryzjer w Żywcu.

TOWARZYSTWO
Pomocy Kredytowej
ul. Floryańska 1. 16. I. p.
udziela Członkom swym po-
życzek pod dogodnymi wa-
runkami, eskontuje weksle i
przyjmuje wkładki Oszczędno-
ści płacąc 5 pr. 660
Dyrekcja.

Dobrze się rentująca
mleczarnia
w dobrym miejscu, jest do
odstąpienia z powodu stosun-
ków familijnych. Wiadomość
w Adm. „Głosu Nar.“ 911

UCZNIA 909 5
13—14 lat liczącego zamiej-
scowego, z odpowiednim u-
zdolnieniem poszukuje do prak-
tyki handlowej
Wład. Czarnek,
handel tow. kolon. i delikat.
Kraków, ul. Długa 1. 4.

Böhnela zegarki Roskopf
są jednak najlepsze!

Aby się każdy mógł o tem przeko-
nać, dostarczam mój doskonały zegar-
ek Roskopf na 6-miesięczną próbę i zobo-
wiązuję się po 6 miesiącach pienią-
dze odesłać napowrót. Oryginalne
ceny fabryczne wraz z łańcuszkiem
i futerałem są: czarny imit. stalowy
lub nikielowy Remontoir „Strapaz-Ros-
kopf“ z pombą z 36-godzinowym mo-
nym kotwicznym werkiem i grawiro-
waną kowertą do otwierania 4 K.
Z podwójnymi kowertami z kamie-
niami 6 K 80 h.
Ze złota dublowanego pod gwarancją
trwałego 7 K — h.
Prawdziwy srebrny z podwójnymi ko-
wertami. 9 K — h.
Z 3-ma silnymi kower-
tami 11 K — h.
Powyższe zegarki z pięknym
wypukło grawirowanym wizer-
unkiem N. P. Maryi, c. k. orła państw., orzącego wieśniaka, koni, polowania lub z wi-
dkiem, kosztuje 20 h. więcej.
Oryginalny Roskopf kolejowy (nie system) 7 K.
Uwaga: Tanie zegarki „system Roskopf“, które ogłaszają firmy konkurencyjne
kosztują u mnie tylko 3 kor.
Do każdego zegarka 3-letnia pisemna gwarancja. —
Wysyła za zaliczką

„Zur grossen Uhrenfabrik“
Max Böhnel,
Uhrmacher, Wien, IV., Margarethenstrasse 38.
Dostawca c. k. Urzędników państwowych. — Założony w r.
1840. — Żądacie mego wielkiego cennika z 1000 rycin,
wszelkich rodzajów zegarów i przedmiotów złotych i sre-
brnych, który przesłany zostanie każdemu zadarmo i opła-
tnie. 901 10

Prawdziwe
Harczeńskie
KANARKI
polecam: pierwszorzędne **śpie-
waki „Rollery“**, o głęboko
grubo fletow. dugo ciągnącym
tonie, śpiewające także przy
świecie, sprzedają po 6 i 8 zlr.,
według udosk. śpiewu 10 zlr. za
sztukę; również **Sami czki**
harczeńskie do spustu po 1
i 1.50 zlr. — Wysyłam na pro-
wincję odwrotnie za zaliczką z
gwarancją dostawienia z dro-
wych na miejsce przeznacze-
nia 6 dni próby, wymiana
dozwolona. — Mrówcze jajka
litr 60 cent. i mole dla słowików.
JAN SZUFA Kraków,
Floryańska 1. 38, I. p. oficyny.

EPILEPSYA.
Kto cierpi na padaczkę, kurcze i in-
ne nerwowe przypadłości, niech za-
żąda o tem broszury. Do nabycia
darmo i opłatnie przez Privil. Schwa-
nen-Apotheke, Frankfurt a. M. 1644

JA
nie znam do pielęgnowania, skóry,
zwłaszcza, żeby usunąć piegę, a
uzyskać czystą skórę lepszego i sku-
teczniejszego mydła leczniczego nad
znane od wielu lat
mydło lilowe
BERGMANNA
(Znak ochr.: 2-óch górników)
od BERGMANNA & Sp., TETSCHEN a/E
Do nabycia sztuka à 80 hal. u:
Apt. w Krakowie: Bartmański i Sp.
F. Bralewski, Z. Marcolin, Ksaw. Mi-
kucki, M. Proń, W. Redyk, L. Rosen-
berg, K. Wiszniewski; Drog. Roman
Drohner, Anast. Fronsz, J. Hanak,
Arnold Reifer, Reim i Sp. J. Kie-
mieniowski, H. Paschucki, St. Ro-
nowski, F. Zowoth i Sp., J. Wiśnio-
wski i Sp.; Mat. Hdyg. Moritz Kreisler;
Drog. w Gochni: Jan Michnik, Sta-
niław Pawłowski; Apteki w Nowem
Sączu: M. Gorzeckiego, R. Jakubow-
ski, Drog. T. Kwileciński; Apt. w Rze-
szowie: H. Karpiński, Kliszewicz, J.
Kotodziejewski, Lazar Friedenberg
w Podgórzu.

SPRZEDAŻ
mebli staroż. i zwykł.
następujących:
Zyrandol wspaniały z brązu (antyk).
na 36 świec w stylu francuz. Sekretar-
tarz machon. Inkrust. Kleczki antyk,
z bronzami. Sekretarzejszafy inkrust.
Szafy dębowe (antyki) bogato rzeź-
bione. Biurko amerykańskie czarne
z orygin. bronz. Garnitur machon.
ampir. Para żyrandoli ściennych. Ze-
gary machon. (antyki) z figurami i
bronzami. Biurko machon. i trymo.
Stoły i stoliki machon. z bronzami.
Łóżka orzechowe (ampir) i machon.
Kanapa palis. bogato inkrust. i róż-
ne inne meble antyczne i zwykłe
i garderoba.
Leopoldyna Machowska.
Kraków, ul. Szewska Nr. 5, I pietro.

Proszę zażądać
zadarmo i opłatnie
mój bogato ilustr.
cennik, obejmujący
przeszło 600 rycin
doskonałych tanich
i trwałych, zegar-
ków oraz przedmio-
tów ze złota i srebra
Hanns Konrad
Pierwsza Fabryka
Zegarków
Brüx Nr. 1450.
(Czechy).

Prawdziwy srebrny remontoir zlr
3'80, z podwójnymi kopertami zlr
5'75. Prawdziwy srebrny łańcuszek
zlr. 1'20, 1'50, 1'80, stosownie do wa-
gi. Prawdziwy amer. nikielowy remon-
toir, kotwicoowy system Roskopf Pa-
tent, wraz z niki. łańcuszkiem i skó-
rzanym futerałem zlr. 2'25, 3 sztuki
6'50, 6 sztuk 12'50. Ten sam z pod-
wójnymi kopertami za sztukę zlr.
3'50. Budzik nikielowy zlr. 1'45, 3 sztu-
ki zlr. 4, z tarczą świecąca w nocy
zlr. 1'65, 3 sztuki zlr. 4'50. Ładnego
ryzyka! Wymiana dozwolona lub
zwrot pieniędzy. Dla każdego zegar-
ka lata piśmien. gwarancji. 3794 3

Nieszczęśliwa chora!
matka 3-ga dzieci, której mąż przed
paru laty uległ również ciężkiej cho-
robie, błaga pobożne Osoby, zwłasz-
cza matki, mające swoje dzieci szczę-
śliwe, o łaskawę przyjęcie jej z po-
mocą, za co Bóg Wam wynagrodzić
raczy, bo On wysłuchuje próśby cier-
piących i biednych. Łaskawie choćby
najdrobniejsze datki, raczą łaskawi
Ojcarodawcy złożyć do Adm. „Głosu
Narodu“ dla Chorej Matki 3-ga dzieci.

WDOWA
po prywatnym oficjalności, osoba wie-
kowa, chora, nie zdolna do żadnej
pracy, pozostająca bez środków do
życia, błaga litościwe serca o pomoc.
Łaskawie choćby najdrobniejsze da-
tki proszą nadsyłać do Adm. „Głosu
Narodu“ dla ZARZYCKIEJ.

„NAJSWIEŻSZE NOWOŚCI“

w materiałach wełnianych, jedwabnych do prania
oraz

W KONFEKCYI DZIECIEJEJ

POLECA

JÓZEF MASSAR w Krakowie

przy ul. Floryańskiej l. 15.

Towar gustowny i doborowy.

Ceny umiarkowane.

Na Maj!

Księgarnia Katolicka

Dr. W. Mitkowskiego

W KRAKOWIE

ulica św. Jana l. 6. (Hotel Saski)
poleca:

Boljan Z. ks. — Miesiąc Maryi, wyborna książka „Na Maj i na zawsze“ wedle słów ś. p. ks. kardynała Dunajewskiego opr. w płótno ang. 2 K. w wyborowy szagryn miękki 4 K. porto 45 h.

Nowakowski J. ks. — Miesiąc Maryi z pieśniami majowymi O. Antoniewicza T. J. w oprawie eleg. 1.60 K. porto 35 h. Potulicki ks. prałat — Miesiąc Maryi. Cena 20 h. porto 10 h. i wiele innych Czytańek majowych.

Porebski i Zimler

Kraków Rynek 8

polecają 725

paski, zaботы, krawaty, kołnierze, rękawiczki, bluzki i halki damskie, skarpetki i pończochy.

Uczeń III. klasy wydz. biednych rodziców, nie mając środków do dalszego kształcenia się, uprasza zacnych a miłosiernych ludzi o łaskawe przyjęcie mu z pomocą. Łaskawe datki przyjmuje Administr. „Głosu Narodu.“

KASE

„National“

i ogniotrwałą kupi cukiernia Klimczaka w Krakowie ul. Szewska 23.

PANIENKA

młoda, inteligentna, (ze szkołą wydziałową) poszukuje zajęcia biurowego za skromnym wynagrodzeniem. Początkowy czas próby zgodzi się pracować bezpłatnie. Łaskawe zgłoszenia uprasza nadsyłać do Adm. „Głosu Nar.“ dla W. W.

Dzierżawy

200—250 morgów dobrej gleby w pobliżu kolei i miasta wielkiego, poszukuje Agromom bezdzietny. Adres F. P. Adm. „Głosu Nar.“ 914

Potrzebna

dobra kucharka,

która uczyła się gotować od kucharza — i służyła dłuższy czas w większych domach. — Blizsze wiadomości u Tomasza Kościelnego ul. św. Filipa 25 od dziedzińca. 916 4

Chłopiec zamiejscowy

z ukończoną 2 klasą gimnaz. lub realną znajdzie umieszczenie jak praktykant w handlu pod firmą

J. FEDEROWICZ w KRAKOWIE.

Z piwnie ś. p. Jana Janigi w Krakowie

wysprzedaje

bardzo stare, prawdziwe i czyste wina węgierskie Tokaje 8 putowe:

w gąsiorach 9 litrowych z r. 1864 do 1878 r., we flaszkach od r. 1831 do r. 1874 i w beczkach po 133 litrów, oraz koniaki, rumy, araki i Malagi.

Cenniki starych win w beczkach na żądanie pocztą.

CENY BARDZO NISKIE.

MARJA JANIGOWA

Kraków, ul. św. Jana l. 2.

MARKA OCHRONNA.

Odnaczone na Wystawie krajowej w r. 1894, dyplomem honorowym c. k. Ministerstwa handlu.

Krajowe Towarzystwo tkackie

„PRZĄDKA“

W KROŚNIE

poleca Szan. P. T. Publiczności swego wyrobu czysto lniane, sławne z dobroci, ręcznie tkane **PŁÓTNA KORCZYŃSKIE** od najgrubszych do najcieńszych web, i **Bieliznę stołową** o wzorze kostkowym i adamaszkowym

oraz dostarcza kompletne i najtańsze

Wyprawy ślubne.

ZAMÓWIENIA nadsyłać prosimy wprost DO KROSNA (poczta, telegraf i stacja kolejowa w miejscu). — Próbkę i cenniki na żądanie wysyłamy franco odwrotną pocztą. 951 1

Rządowo uprawnione biuro dla

Spraw Wojskowych

(Albin Schanil)

tylko we Wiedniu, 17. Bezirk Hauptstrasse 67.

Fachowe objaśnienia i rady we wszystkich sprawach wojskowych dotyczących powołanych do służby, pełniących służbę, oraz oficerów rezerwowych i załogi. Podania według wymagań praw wojskowych. Umieszczanie muzykantów wojskowych. Przyjęcia do szkół kadeckich. — Prospekty darmo i opłatnie.

Największy Zakład Pogrzebowy

Jana Wolnego

Główny skład i fabryka trumien ul. ś. Tomasza

(przy placu Szczepańskim). Telefon Nr. 331. Filja ul. Kopernika l. 6.

Zarząd urządza pogrzeby dla wszystkich stanów, załatwia sam wszystkim formalności, uchylając pozostałej rodzinie wszelkich trudów. Również podejmuje się przewozu zwłok do wszystkich krajów Europy.

Posiadając własne KATAKUMBY, odstępując miejsca pojedyncze na wieczne czasy, lub przyjmując zwłoki do tymczasowego przechowania.

UWAGA. Niektórzy z przedsiębiorców krakowskich ogłaszają się, iż mają własny wyrób trumien, co jest niezgodne z prawdą, gdyż żaden z nich nie ma fachowego uzdolnienia, a tem samem i trumien mu wyrabiać nie wolno, a tylko ja jako majster stolarski prawo to mam i faktycznie trumny wyrabiam.

NOWA WILLA

drewniana parterowa z werandą, dachówką pokryta na fundamentach kamiennych składająca się z 3 pięknymi pokojami, przedpokoju, kuchni i spiżarni, wraz z 1/2 morga ogrodu obsadzonego młodemi zagranicznymi drzewami owocowymi 1 1/2 morga gruntu urodzajnego, stodołą i stajniami, w okolicy lesistej bardzo uroczej i zdrowej 1 kilometr od miasta Nowego Sącza. Jest zaraz do sprzedania. Blizszych wiadomości udzieli

Bazar spożywczy w Nowym Sączu. 4 895

Założony w r. 1872

Zakład rzeźbiarsko-kamieniarski BRACI TREMBECKICH

przy ulicy Rakowieckiej l. 7, podejmuje się wszelkich robót w zakres kamieniarstwa wchodzących, tak w miejscu, jak i na prowincji, oraz poleca ogromny wybór gotowych pomników i grobowców familijnych po cenach bardzo niskich. 584 0

Rządowo uprawniona

Fabryka wód mineralnych sztucznych i specyjaln. leczniczych

pod firmą

K. RZĄCA I CHMURSKI

w Krakowie, ulica św. Gertrudy, L. 4.

wyrabia pod kontrola komisji Przemysłowej Tow. Lekarskiego krak., polecone przez toż Towarzystwo 3200

WODY MINERALNE SZTUCZNE

odpowiadające składem chemicznym wodom:

Bilńskiej, Gieszhüblerkiej, Selterskiej, Vichy, Kamburg, Kissingen, tudzież specyjalne lecznicze jak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwaśną oraz wody mineralne normalne z przepisu prof. Jaworskiego. Sprzedają cząstkowo w aptekach i drogueryach Cenniki na żądanie darmo.

Rządca-Ekonom

kawaler, energiczny, z dobrymi referencjami, znający się we wszystkich częściach gospodarstwa i rachunkowości, poszukuje posady. — Zgłoszenia: S. B. Przemysł poste restante. 920

Poszukuje umieszczenia

jako ekspedientka w sklepie galanteryjnym, lub bona w lepszym domu 924

panienka

inteligentna, skromna, miłej powierzchowności, z dobrymi poleceniami. Łask. zgłoszen. pod Z. M. L. do Administ. „Głosu Nar.“ 924

Poszukuje się zaraz

pary labędzi.

Zgłoszenia wraz z podaniem ceny adresować: Zarząd dóbr Wzdów, poczta Wzdów przez Zarszyn. 921

Codzień świeżo-cięte 923 3

Szparagi

w paczkach po 5 kilo brutto wysyła opłatnie do każdej stacyi za 7 kor. Zarząd dóbr Mielec.

Mieszkania od 1 lipca

Wolska 28 II p. 5 pok. przedp., weranda kuchnia i balkon od ulicy. — II p. 5 pok. przedp. weranda, kuchnia i balkon od ulicy. — I pięć. 5 pok. przedp. weranda, kuchnia i balkon od ulicy. — II pięć. 5 pok. przedp. weranda i kuchnia. — Do każdego z powyższych mieszkań dołączyć można na życzenie stajnię na 2 konie. — Wiadomość u stróża domu. 925

200 ctr. metr. ziemniak.

w szlachetnych gatunkach do jedzenia wybieranych i zdrowych w małych posyłkach po cenie 4 K. 50 h. za 100 kg. loco stacya DENYSÓW Wagonami znacznie taniej — wysyła TEODOR GANG DENYSÓW.

Poczty i teleg. urzędnik

I. kl., emeryt przyjmie posadę pomocnika lub zastępcy pocztmistrza II. lub III. kl. warunki skromne. Adresować: „Emeryt“ post. rest. Stary Sącz.

Nasz „Koniak polski“

destylat winny poleca

FABRYKA WÓDEK POLSKICH

Marcelli Dutkiewicz,

KRAKÓW.

Wysyła pocztą opłatnie 2 butelki za 4.50 K.

„ARS“ SALON sprzedaży rzeźb i obrazów artystów polskich, otwarty codziennie w dniu powszednim od 10 do 12 z rana od 2 do 4 po południu. 89
Ul. Bracka 5, na parterze.

Zastępców

przyjmują wszędzie na warunkach najkorzystniejszych. Przedmiot zupełnie nowy, pokup niebywały. Szczegóły każdemu bezpłatnie. Otton Thoma, Stuttgart, Reinsburgstrasse 61.

Fabryka wyrobów wełnianych w Kętach,

założona w roku 1867, firmy **F. i E. Zajaczek i Lankosz**

poleca 638

Sukna, Sieraczkli, najmodniejsze Kamgarny i Korty wyrobu własnego oraz oryginalne angielskie.

Noce, Derki, Filce dywanowa, Flaneli wstążone. Wełnę do watawania i wazalki Podszewki.

Składy w Krakowie, Linia A-B, 44. we Lwowie, ul. Teatralna l. 3, filia sprzedaży hurtow. i drobiazgi.

PIEKARNIA

z całym urządzeniem dobrze się rentująca w miejscowości fabrycznej z powodu stosunków familijnych zaraz do wynajęcia. Wiadomość u L. Święcha w Sanoku.

Praktykant

potrzebny zaraz do handlu towarów korzennych i restauracji **Stanisława Tabaka** w Zatorze. 887

Kamienica III p.

z pięknym widokiem w zdrowej części miasta położona, jest z wolnej ręki do sprzedania wiadomość u właścicieli

KROWODERSKA 37.

Dla sprzedaży hurtownej i drobiazgowej

Zawiadomienie.

Kto z W. Duchowieństwa pragnie dobre i prawdziwe WINA dostać do Mszy św., niech się zgłosi do **ks. Krawca Piotra** w Hanzszowcach Szepes meg. Ungarn, p. loco. — 1 litr białego od 46—8 h. tokaj samorodne 1 l. od 1.30—4 K. Schiler 1 l. od 46 h. do 3 K.

Hurtownie i częściowo. 20 beczek Tokajera 130 l. 1.40 K. Potwierdzamy: ks. J. Kwiatkiewicz ks. Ant. Łętkowski z Krościenka.

Ser szwajcarski

ktoby chciał wyrabiać, chętnie udzielam wskazówek i pomagam za zwrotem kosztów podróży. 904 3.

SADOWSKI Staniątki.

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: Dr. Antoni Beaupré w Drukarni „Głosu Narodu“ w Krakowie, pod zarządem S. Szembeka.